JAN 3 1955

VIENYBĖ

LXIX M. 50 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. GRUODŽIO (DEC.) 30 D. KAINA 10c.

DABAR

Mūsų kalendorius
Ką jie mums žada?
Laidotuvės danguje
Vienybės sukaktis

JUOZAS TYSLIAVA

Kalendorius, kurį išmislijo arabai, tobulino romėnai, tebėra, kaip ir buvęs, netobulas ir taisytinas.

Bet pataisyk tu seną kelmą, kuris savo šaknimis atsirėmęs į žmogaus minties dugną.

Austronomiškai kalbant, sausio 1 dieną nei pradedame, nei baigiame metus.

Kiek tai liečia kalendorių, jį reikėtų taip suderinti, kad kiekvienas mėnesis turėtų lygų dienų skaičių.

Reikia tikėtis, kad Jungtinės Tautos padarys tai, ko nepajėgė padaryti Tautų Sąjunga.

O tuo tarpu, kol mūsų kalendorius yra toks, koks jis yra, naujuosius metus turime sutikti sausio 1 dieną.

Ir kryktautui, vienas kitam siūlant laimės.

***

Sutikdami naujuosius metus, žmonės visados buvo smalsūs, visada norėjo žinoti savo ateitį.

Taigi, ką šie naujieji 1956 metai žada?

Nėra abejonės, kad ir šiais, kaip ir praėjusiais metais, pasaulyje skerėčiosis tie patys klaunai.

Būkime tikri, kad tarptautinės politikos trapeza tebevaikštinės tie patys Bulganinai ir Chruščiovai.

Iš viso, ar verta dėti daug vilties į tas 365 dienas.

Vienas daiktas, betgi, atrodo, yra tikras — tai kad nieko tikro.

Ypač pasaulinėje politikoje.

***

Idėja, gimusi žmogaus galvoje, faktinai, yra tikrovės pradžia.

Dabar, štai, mokslininkai kalba apie laidotuvės erdvėje...

Sakoma, kad apie 1980 metus, kai mūsų miestai bus labai išsiplėtę, mirusieji turės būti laidojami... danguje.

Įsivazduckite, kad mirusiojo kūnas "palarvojamas" erdvės laive, kuris atominės energijos stumiamas iškyla aukščiau žemės traukos...

Paleidęs negyvėlį į erdvę, laivas, kartu su laidotuvių dalyviais, maždaug po 24 valandų, grįžta atgal į žemę.

Įdomios laidotuvės.

Bet įdomiausia — tai, kad šitokios laidotuvės tekaštuosiančios 200 dolerių.

Ką gi. Nuo svajonių iki tikrovės, kartais, tik vienas žingsnis.

***

Noriu priminti, kad Vienybės 70 metų sukakčiai paminėti koncertas jau nebetoli.

Kitais žodžiais, skaitytojai kviečiami dalyvauti savo laikraščio koncerte, kuris įvyks 1956 m. vasario 5 d.

Taigi, šie 1956 metai yra reikšmingi Vienybei.

Tai vienintelis lietuvių laikraštis, sulaukęs tokio amžiaus.

Anais mūsų tautinio atgimimo laikais, kai Lietuvoje buvo draudžiama spauda, Vienybė suvaidino mitiškę vaidmenį.

Šiais laikais, kai lietuvis vėl kovoja dėl savo šalies laisvės, Vienybės vaidmuo nemažesnis.

[illegible] žiu, 1956 metai — jubi- [illegible] Vienybės metai.

[illegible] — jų pradžia. [illegible] sukakčiai [illegible] šliau.

BULGANINAS KALBA APIE TARPKONTINENTINĘ JĖGĄ

Chruščiovui pikta, kad Eisenhoweris, Dulles ir kiti JAV vyriausybės nariai tebesvajoja apie Rytų Europos tautų išlaisvinimą. — Mėgino teisintis dėl pareiškimų Indijoje britų adresu.

Šią savaitę Maskvoje vyko Sovietų Sąjungos Aukčiausios Tarybos arba parlamento sesijos. Vienoje tų sesijų, gruodžio 29 d., generalinis komunistų partijos sekr. Chruščiovas pasakė kalbą, kurioje jis gana piktai puolė prezidentą Eisenhowerį.

Šią kalbą Chruščiovas pasakė tuojau po premjero Bulganino, kuris, beje, davė suprasti, kad sovietai turį išvystę "tarpkontinentinę jėgą". Kadangi jis tai pasakė, kalbėdamas apie sovietų intencijas atsisakyti ne tik atominių, vandeninių, bet ir raketinių pabūklų gamybos lenktynių, todėl manoma, kad sovietai turi pasigaminę ir raketas, galinčias skristi tolimomis distancijomis. Be to, tas yra pirmas kartas, kada sovietų vyriausybės nariai viešai kalba apie raketinius pabūklus, kaip "tarpkontinentinę jėgą".

Bet grįžkime prie Chruščiovo. Šioje kalboje, komunistų partijos vadas atakavo ne tik prezidentą Eisenhowerį, bet taip pat valstybės sekretorių Dulles ir net New Yorko gubernatorių Harrimaną. Girdi, Eisenhoweris, Dulles, Harrimanas ir kiti amerikiečiai norį "atsteigti kapitalizmą" Rytų Europos kraštuose. Chruščiovas įsakmiai paminėjo Harrimaną, kaip turėjusį Vengrijoje nuosavybių...

Toliau Chruščiovas teisinosi, kad jis, esą, nelabai linkęs kritikuoti prezidentą Eisenhowerį, "kurį aš labai gerbiu". Už tai Dulles adresu nesigailėta piktos kritikos. Chruščiovui pikta, kad tiek prezidentas Eisenhoweris, tiek valstybės sekretorius Dulles tebesvajoja apie Rytų Europos kraštų išlaisvinimą ir net pasiryžę jiems padėti išsilaisvinti.

Chruščiovas, matyt, turėjo galvoje JAV vyriausybės narių kalėdines kalbas, kurios buvo pakartotos Amerikos Balso ir Laisvosios Europos radijo stočių. Jis taip pat pirmą kartą viešai atmetė prezidento Eisenhowerio pasiūlymą pasikeisti "oro inspekcijomis". Chruščiovas paminėjo ir kitą faktą, būtent, kad neseniai sovietai išsprogdinę vandenilinę bombą, kuri esanti "lygi daugelio milijonų tonų paprastiems sprogimams".

Kadangi Chruščiovas su Bulganinu turi britų vyriausybės kvietimą šį pavasarį lankytis Londone, todėl jo šia proga taip pat mėginta teisintis, ryšium su piktais pareiškimais, padarytais britų adresu Indijoje. "Mes turėjome mintyje kolonizatorius, visai neminėdami anglų tautos, kurią aukštai gerbiame. Mes nieko priešingo nepasakėme prieš Britų vyriausybę, tik pastebėjome, kad juo greičiau kolonialiniai režimai išnyks, tuo geriau bus", kalbėjo Chruščiovas.

Mamie Eisenhowerienė, linksmai šypsodamasi, apleidžia Armijos ligoninę Washingtone, kur ji buvo pažiūrėti naujos 7 svarų anūkės.

Senųjų metų pabaiga Kalifornijai paliks skaudžių prisiminimų. Po baisaus, keletą dienų siautusio lietaus, patvinusiuose Sacramento ir San Joaquin slėniuose daugiau kaip 50,000 žmonių neteko pastogės, nekalbant jau apie 35 žuvusius ir keletą dingusių. Viršuje matyti, kaip helikopteris mėginama gelbėti žmonės, o apačioje — kaip San Francisco automobilistai gruminasi su potvyniu.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Tai įvyko švenčių metu Islandijoje, kai britų stipruolė Joan Rhodes ir mūsų komikas Bob Hope vaidino Amerikos kariams. Ši nuotrauka daryta tą akimirksnį, kai Rhodes, netekusi balanso, paleidžia iš rankų Hope ir jiedu krinta ant grindų. Dabar Hope skundžiasi, kad jam "truputį kvaista galva."

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pasitarimuose su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininku Jonu Matulioniu, Chicagoje, gruodžio 17 ir 19 d. d., buvo apsvarstyta visa eilė Lietuvos laisvinimą ir bendradarbiavimą liečiančių klausimų.

Nuoširdžioje atmosferoje ėjusiuose pasikalbėjimuose buvo pasiekta visiško susipratimo ir susitarta bendradarbiauti, kaip ligi šiol, paliekant kiekvienam šių veiksnių tokią pat veiklos sritį ir apimtį, kokias jie turėjo per visą laiką.

Pasiremdamas ALT suvažiavimo vienbalsiai priimtu nutarimu, Vykdomasis Komitetas yra pasiryžęs teikti Vliko visokeriopą paramą, moralinę ir materialinę, ir linki geriausios sėkmės pirmininkui ir kitiems Vliko pareigūnams, jų atsakingame darbe bei pastangose dėl pavergtos Tėvynės išvadavimo iš svetimo jungo.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas ragina gyvenančius Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir visame laisvajame pasaulyje lietuvius laikytis vienybės, kad sujungtomis jėgomis galėtume pagreitinti Nepriklausomybės grįžimą ir Demokratijos atstatymą mūsų brangioje Lietuvoje.

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1956 METŲ

VISIEMS SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, SKELBĖJAMS, PLATINTOJAMS IR DRAUGAMS LINKI DĖKINGA

VIENYBĖ.

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Vykdomasis Komitetas savo posėdžio metu Chicagoje. Iš kairės į dešinę: vicepirm. Albinas Dzirvonas, patarėja Juzė Daužvardienė, pirmininkė Alice Stephens, vicepirm. Justas Kudirka, gen. sekr. Juozas Kreivėnas, sekr. Agnė Jasaitytė, vicepirm. Vytautas Radžius, sekr. Elena Blandytė ir spaudos bei propagandos komisijos pirm. Vladas Būtėnas. Dainų šventė įvyksta 1956 m. liepos 1 d. Chicago Coliseum patalpose. Joje dalyvauja visi Kanados ir JAV lietuvių chorai.

APLINK Pasaulį

● Vatikano Osservatore Romano rašo, kad sovietai, kalbėdami apie taiką, sprogdina vandenilines bombas ir laiko didžiausią armiją pasaulyje.

● Septyni sovietų žurnalistai, važinėję po Jungtines Valstybes, tik dabar pradeda skelbti savo įspūdžius. Sprendžiant iš aprašymų, Amerika jiems padariusi didelio įspūdžio. Juos stebinę ilgiausi tiltai, aukščiausi namai, ir didžiausios dirbtuvės.

● Taikos derybos tarp Malajų komunistų vadų ir valdžios atstovų baigti 8 metų karą nutrūko, pirmiesiems atmetus valdžios sąlygas. Komunistai reikalauja nepriklausomybės Malajams.

● Po trijų dienų vizito Ulan Bator, komunistinės Mongolijos sostinėje, Rytų Vokietijos premjeras Otto Grotewhol išskrido į Berlyną.

● Jugoslavijos prezidentas Tito turėjo ilgą pasikalbėjimą su Egipto premjeru Gamal Abdel Nasser. Sakoma, šiame pasikalbėjime Tito įspėjęs Egipto premjerą saugotis sovietų klastos.

● Kovose tarp nacionalistų ir prancūzų kariuomenės Alžyre šią savaitę žuvo septyni arabai.

Indijos spauda rašo, kad Chruščiovo kalbos Indijoje buvusios nemalonios premjerui Nehru.

● Fukien provincijoje, Kinijoje, komunistai sušaudė šešis "kontrevoliucionierius", raginusius darbininkus streikuoti.

● Izraelio kariuomenė išvijo būrį egiptiečių, peržengusių vadinamą paliaubų liniją ties Gaza sritimi.

● Maipa partija, specialiai sušauktoje konferencijoje, išreiškė pasitikėjimą premjerui David Ben Gurion, ryšium su izraelitų įsiveržimu į Siriją.

● Egiptas, Saudi Arabija ir Sirija susitarė dėl bendros ginkluotų jėgų vadovybės, kuri pavesta egiptiečiui gen. Abdel Hakim Amer. Į šią karinę santarvę norima įtraukti ir Jordanas.

● Valstybės Departamento notoje, pasiųstoje Indijai, užtikrinama, kad Jungtinės Valstybės laikosi neutralumo portugalų "provincijos" Indijoje (Goa) klausimu.

● Formozos oro jėgų viršininkas norėtų, kad Jungtinės Valstybės greiteriu tempu pristatytų lėktuvus, taip reikalingus nacionalistų aviacijai stiprinti.

● Argentinoj tebevyksta peronistų areštai. Šiomis dienomis Buenos Aires ir kituose miestuose vėl suimta 50 buvusių diktatoriaus Perono šalininkų.

● Laos parlamento rinkimai, kuriuos boikotavo komunistai, nepakeitė iki šiol buvusios atstovų sudėties.

● Tarp Laos kariuomenės ir komunistų partizanų, netoli Šiaurės Vietnamo, šiomis dienomis įvyko stiprus susirėmimas. Kovos, kuriose abi pusės turėjo nuostolių, tęsėsi dvi dienas.

● Vilniuje buvo iškilmingai atžymėta "TS liaudies artisto" K. Petrausko 70 m. sukaktis. Verdi operoje "Othelo" svarbiausią Othelo vaidmenį dainavo pats sukaktuvininkas, labai šiltai sutiktas publikos. Per radiją duota jo kūrybos "apybraiža".

● Kauno pedagogineje mokyloje ištisas mėnuo buvo skirtas A. Mickevičiaus mirties 100 metų sukakčiai paminėti. Lapkričio 26 d. buvo sušauktas iškilmingas mokyklos posėdis, kuriame dalyvavo Trakų, Minsko ir Mickevičiaus gimtinės Naugarduko pedagoginių mokyklų dėstytojai bei moksleiviai. Per ją mokyklos choras sudainavo dainą "Miela Neris, mūsų upelių gimtinė" kuriai muziką parašė mokyt. Draugys.

● Santiago mieste, Čili, lietuvis V. Bačkus turi savo sunkvežimį transportams, J. Seleva turi mechanišką dirbtuvę. Kaunietis smuikininkas C. Ceitelis turi restoraną "Danubio Azul". Vienoj parapijoj vikarauja ir kun. Žvirblys.

KLAIPĖDOS MIESTE TIK 400 VOKIEČIŲ

Vokiečių spaudoj rašoma, kad Klaipėdos mieste tik 400 vokiečių, kurie gali būti išleisti į Vakarus. Kiti, esą, savanoriškai priėmę sovietinę pilietybę, todėl su jų išvykimu susidaro daug sunkumų. Gautosiomis žiniomis, Klaipėdos krašte palikusiems vokiečiams išduoti "be pilietybės asmenų" pasai. Tikima, kad jie galės netrukus išvykti į Vokietiją. Galimas dalykas, kad nereikės jiems nė įrodyti, jog esą vokiečių piliečiai. Dabar rūpinamasi, kad galėtų su laiku išvykti į Vokietiją ir tie vokiečiai, kurie, pasidavę bolševikų spaudimui, priėmė sovietinę pilietybę. Net ir vokiečių Rytinės zonos įstaigos pareiškia nieko ne turinčios prieš tokių vokiečių atvežimą į rytinę Vokietiją ir joje įsikūrimą.

ADOMAS VARNAS GRIEBIASI ŠMEIŽTO IR MELAGINGO DOKUMENTŲ AIŠKINIMO

ADALFAS VELEŠKA
Chicago, Ill.

Adomas Varnas Naujienose ir Laisvoje Lietuvoje savo pareiškime "Visuomenės žiniai" surado nekultūringą ir ligi šiol neįprastą būdą ne tik mane visuomenės akyse sunaikinti, bet kartu pakenkti ir organizuojamai religinio meno parodai, kurios rengimo komiteto nariu ir pats p. Varnas buvo sutikęs būti, **gerai žinodamas,** kad aš jai pirmininkauju. Dėl kažin kokių asmeninių priežasčių sugalvojęs iš komiteto pasitraukti ir neturėdamas kuo savo pasitraukimo pateisinti, Varnas griebiasi šmeižto ir melagingo dokumentų aiškinimo.

Chicagoje turime žmonių, kuriuos tie klausimai tiesioginiai liečia, o taipgi ir dvasininkų, kurie galėtų nuošalai nuo tų reikalų stovėjusį p. Varną tiksliau painformuoti. Tie žmonės žino ir gali patvirtinti, kad aš ne savavališkai Bažnytinio Meno Muziejaus rinkinius naikinau, kaip p. Varnas kaltina, bet savališkai juos gelbėjau, ir tokiu būdu bent pagrindinius to muziejaus esponatus pavyko išsaugoti.

Pono Varno šmeižtas man itin skaudus, nes jis panašus į kaltinimą tėvažudyste. Ponas Varnas gerai žino, kad tas Bažnytinio Meno Muziejus buvo mano kūrinys, mano vaikas; aš jį organizavau, dėl jo sielojausi ir tam darbui buvau pašventęs gražiausią savo gyvenimo laiką. Dar 1930 m. bažnytinio meno parodoj didesnė dalis eksponatų buvo mano, nes aš jau nuo 1925 m. rinkau tą meno turtą, norėdamas parodyti visuomenei bažnytinio meno muziejaus svarbą ir reikalingumą. Gi vėliau Bažnytinio Meno Muziejaus depozitan buvo atiduoti ir mano paties religiniai eksponatai ir liaudies meno bei tekstilės rinkiniai.

Ponas Varnas, remdamasis man iškeltais kaltinimai spaudoje dėl muziejaus savavališko naikinimo, tos spaudos nenurodo. Toks elgesys prasilenkia su visais padorumo dėsniais. Tačiau p. Varnas, norėdamas mane sunaikinti, dar negarbingiau pasielgia remdamasis dokumentais (Lietuvių Archyvo II tomo 91 psl.) **ne cituodamas juos, bet darydamas melagingas, tik savo tikslui naudingas, išvadas.** Nurodydamas Liet. Archyvo II t. 91 psl., (kuriame atspausdintas dar bolševikmečiu rašytas protokolas), p. Varnas pamiršta nurodyti ir 92 psl., kuriame yra ne tik to protokolo pabaiga, bet ir, svarbiausia, Kultūros Paminklų Apsaugos Įstaigos komentarai. Iš jų p. Varnas aiškiai gali matyti, kad **nukentėjo ne tie Bažnytinio Meno Muziejaus eksponantai, kuriuos aš, gelbėdamas, pervežiau į Vilniaus Dailės Muziejų, bet tik tie, kurie pasiliko Kaune** (Kultūros Apsaugos Įstaigos žinioje).

Ponui Varnui nežinoma ir "Žemaičių vyskupijos archyvo" istorija. Buvo toks Kauno Kapitulos archyvas, su kuriuo nieko bendro neturėjau ir kuris, greičiausia, kaip ir visi kiti archyvai, buvo nacionalizuotas. Apie Žemaičių vyskupijos archyvą sužinojau tik iš p. Varno kaltinimų. Protokole (Liet. Arch. II t., 91 psl.) aiškiai sakoma apie senus dokumentus (per 40), liečiančių Žemaičių vyskupiją, kuriuos aš su eksponatais paėmiau. Tie dokumentai palikti be jokios globos ir tuomet buvo paskutinė proga juos išgelbėti. Negi tų dokumentų perkėlimą saugesnėn vieton — Vilniaus Dailės Muziejun — p. Varnas laiko kriminalu? Jei taip, tegu p. Varnas pasiskaito to paties Liet. Archyvo II t. 92 psl. Kultūros Paminklų Apsaugos Įstaigos komentarus. Jie kaip tik ir parodo mano pastangų prasmingumą, nes Bažnyčios Meno Muziejaus eksponatai nukentėjo ne tie, kuriuos perkėliau į Vilnių, o likusieji Kaune. Vilniškiai, rusams pasitraukus, vėl buvo grąžinti atgal. Iš tų pačių komentarų matome, kad buvo sunaikinti ir etnografiniai rinkiniai, priklausą Kauno V. D. Kultūros Muziejui. Atrodo, kad p. Varnas savo atsišaukimą į visuomenę dėl eksponatų "naikinimo" nukreipia visai ne tuo adresu. Tačiau anais laikais ne viskas buvo mūsų įstaigų bei asmenų galioje. Jeigu jau iki tokių kaltinimų prieitume, tai reikėtų kaltinti ir lietuvių tautą, kad Lietuvą atidavė rusams. Kur gi būtų logika?

Ponas Varnas ryžosi apšmeižti mane, taip žiauriai kaltindamas kultūros, ir netgi religinių, turtų naikinimu, kada visą savo dėmesį ir energiją buvau nukreipęs į tą kultūros turtų apsaugą. Nekalbant jau apie Bažnytinio Meno Muziejaus organizavimą, kurie arčiau pažįsta ano meto Vilniaus Dailės Muzėjaus veiklą (liudininkų yra ir Chicagoje), žino, kad anuomet Vilniaus apygardoje be globos paliktus kultūros paminklus rinkau ir saugojau. Užtektų paminėti, kad iš Vilniaus apylinkės nacionalizuotų dvarų ir uždarytų bažnyčių, kuriose jau barbarai šeimininkavo, išgelbėjau ir atgabenau į Vilnių milžiniškus kiekius įvairiausio kultūros turto, vėliau perduodamas atitinkamoms institucijoms: vien tik Mokslo Akademijai — šešis sunkvežimius knygų, Vilniaus Muzikos Mokyklai — 200,000 rublių vertės jau suklasifikuotų gaidų, Literatūros Muzėjui —Adomo Mickevičiaus dar nespausdintus rankraščius ir Filomatų - Filaretų protokolus. Visas surinktasis meno bei kultūros turtas (kurio registracijos numeriai siekė virš 40,000) mano iniciatyva buvo apsaugotas iki mano pasitraukimo iš Lietuvos (1944 m.).

Pono Adomo Varno užmetimai būtų teisingi ir aš juos priimčiau tuo atveju, jeigu aš, žinodamas, kad muzėjaus patalpose bus užimtos raudonarmiečių, nebūčiau nieko daręs tiems eksponatams išgelbėti. Bet kada tie eksponatai buvo išgelbėti ir to "naikinimo" istorija yra visiškai priešingoje šviesoje, negu kaltintojas teigia, prašau visuomenę spręsti pono Adomo Varno intencijas.

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

Konsului dr. J. J. Bielskiui, jo 65 m. amžiaus sukakties proga, sausio 8 d. Hollywood Roosevelt viešbutyje rengiamas pagerbimo banketas. Rengimo iniciatyvos ėmėsi ALT skyrius ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

***

Rūta Lee (Kilmonytė) nuo gruodžio 16 d. iki sausio 6 d., su USO artistų grupe pildo programą Amerikos kareiviams Filipinuose, Guam ir Hawaii salose.

***

Ina Bertulytė, drauge su kitais studentais iš Švedijos ir Kūbos, apibudino amerikiečius klausytojus apie Lietuvos Kalėdų paprocius per KFI radijo stotį gruodžio 26 d.

Jau pasirodė puošnus ir turiningas Lietuvių Dienų Kalėdinis numeris. Jo viršelį puošia New Yorko Lietuvių Moterų grupė, tarptautinėje parodoje surengusi lietuvišką eglutę. Gausus kaip visuomet kronikos ir kt. skyriai duoda daugybę liet. gyvenimo ir veiklos vaizdų. Dabar pats laikas atnaujinti prenumeratą arba naujai užsisakyti. Metams tik 5 doleriai. Adresas: Lietuvių Dienos, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

***

Lietuvių Dienų spaustuvei reilingas prityręs mašinistas, mokąs sudėti formas, operuoti Michle ir Kluge sp. mašinas. Rašyti dėl informacijų: Lietuvių Dienos, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. A.

LIKVIDAVOSI KAREIVIŲ RĖMĖJAI

Detroit, Mich. — Gruodžio 4 d. S. M. Petro Medonio namuose sušauktas Amerikos Lietuvių Kareivių Rėmėjų susirinkimas, kuriame vienbalsiai nutarta likviduoti šią organizaciją.

Amerikos Lietuvių Kareivių Rėmėjų veikimas prasidėjo 1944 m. vasario mėn. ir visą tą laiką neturėjo jokio ryšio su politika bei tikyba. Pajamos iš karto buvo skiriamos grįžusių lietuvių kilmės kareivių naudai. Tikslas ir šūkis buvo: "mes norime sutelkti stambią pinigų sumą ir grįžus mūsų kariams, jiems tinkamai susiorganizavus, tą turtą jiems pavesti".

Angliškai tariant. "The American Lithuanian Service League proposes to welcome home our gallant heroes with a fitting reception. We aim to build up a substantial fund and place it at their disposal".

Paaiškėjo, kad tokiai kareivių organizacijai dabar galima perduoti laikomas turtas, kuriuo grįžę veteranai gali lygiai naudotis.

Dabar turime tokią organizaciją. 1955 m. bal. 18 d. Michigan valstybės įstatymais inkorporuota "American Lithuanian Veterans Memorial Building, Inc." Šios organizacijos tikslas:

To acquire by gift, purchase, construction or otherwise, and to hold, own lease equipment, operate, maintain and possess a memorial building for the benefit of veterans of the Armed Forces of the United States, who are of Lithuanian descent, regardless of religious affiliation or belief. "To promot and preserve the customs, culture and ideals of the members through social activity and recreation".

Inkorporatoriai: Tom Plunkett, Casey K. Ambrose, P. Charles Peters, Leo Smilgis, Ray Midonis, Charles Mishakis, Edward Keblaitis, Cyril Grybas, Vito Zaliagiris, Lawrence M. Hofner, John Stankievich.

Narių kvalifikacija nustatyta konstitucijoje būtent, kad visi lietuvių kilmės veteranai, be įsitikinimų skirtumo užsimokėję $5.00 metinio mokesčio, gali būti nariais. Kiekvienas kilnus veteranas turėtų dalyvauti ir bendrai veikti.

Susirinkime priimta rezoliucija suteikiant teisę iždo globėjams, B. Walis, P. Molis ir P. Medonis, perduoti naujai organizacijai visą turtą — $9,000.00.

Turto perdavimas turi įvykti nevėliau 1956 m. sausio 15 d.

Atiduodami vadovybės iniciatyvą jauniems veikėjams, mes reiškiame pasitikėjimą tuo mes reiškiame pasitikėjimą jaunajai kartai.

Juozas P. Uvick, Prezidentas
Mrs. P. Bandza, Sekretorius
B. Walis, Iždininkas.

BALF pirmininkas, kan. dr. J. B. Končius, prieš Kalėdų Šventes lankydamas stovyklas Vokietijoje, dalina maistą lietuviams.

ATVIRAS LAIŠKAS VISUOMENEI

Būdamas Europoj, aplankiau visas gausingesnes lietuvių gyvenamas vietas Vokietijoj bei Austrijoj. Turėjau ir turiu progos kasdien su jų gyvenimo problemomis susipažinti.

Visi Vokietijoj ir Austrijoj šalpos reikalingi yra žinomi BALFo organizacijai. Maisto, drabužių ir pinigų išdailinimas yra puikiai vykdomas per BALFo sutvarkytą tinklą. Ypatingai Vokietijoj šalpos veikla yra gerai išvystyta, nes čia visame krašte yra 122 vietovės, kuriose veikia lietuvių šalpos komisijos. Komisijoms iš Miuncheno centro paskirstomos gėrybės, o jos išdalina reikalingiems šalpos žmonėms. Visi, gauna didesnę ar mažesnę šalpą, išduoda pakvitavimus, kurie siunčiami į Miuncheno BALFo Centrą, nuorašai lieka vietose.

Šią tvarką įvedžiau 1952 metais ir ji nuolat tobulinama bei plečiama. Tikybiniu ar pasaulėžiūriniu atžvilgiu jokios diskriminacijos šalpos veikloj BALFas nedaro. Suprantama, vienas kitas iš BALFo šalpos išskiriamas — ar tai dėlto, kad šalpą prageria, ar todėl, kad gali, bet vengia dirbti ir nori iš šalpos gyventi. Kitaip sakant, aplenkiami girtuokliai ir tinginiai.

Patirta, kad kai kurie girtuokliai, nenorintieji dirbti, ar savanaudžiai ir sugebą prašymo laiškus išsiuntinėti, rašo laiškus laikraščiams į Ameriką ir į kitus kraštus, kriepdamiesi į organizacijas ir pavienius asmenis, prašydami aukų. Kai kurios redakcijos, gavusios tokius laiškus, persiunčia BALF organizacijai patikrinti.

Čia paminėsiu vieną tokį, tik ką gautą V. M. laišką iš Vokietijos. Jame V. M. prašo iš Amerikos pinigų, nes gyvena susidėjęs su vokiete, nori skirtis su savo teisėta žmona ir todėl jam yra reikalingi pinigai. Todėl jis ir kreipiasi į amerikiečius, prašydamas pagalbos. Žinau keletą asmenų mėgstančių išgerti, kurie irgi rašo laiškus, sugriebę adresų, ir krokodilio ašaromis apverkia savo "sunkią dalį."

Mano nuoširdus patarimas spaudai ir visuomenei — šalpą tvarkyti organizuotai, tai yra, per Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą arba per Bendrąjį Kanados Lietuvių Šalpos Fondą ir t. t. ir visas aukas siųsti per šias centrines labdaros organizacijas. Kurie gaunate asmeniškai laiškų ar prašymų, irgi perduokite juos centrinėms šalpos organizacijoms, o jos tinkamai ištirs ir dalykus teisingai sutvarkys.

Ne tuos reikia šelpti, kurie moka gražiai prašyti, bet tuos, kuriems šalpa labiausiai reikalinga.

Kan. dr. J. B. Končius
BALFo Pirmininkas

PARODYKIME M. BIRŽIŠKAI ŠIRDĮ

Garbingas lietuvis, didis mokslininkas, žymiausias lietuvių literatūros istorikas, pirmasis Vilniaus karys, Lietuvių Mokslų Akademijos pirmininkas, Vilniaus universiteto rektorius, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Mykolas Biržiška trijų mėnesių laikotarpyje liko ištiktas dvigubos nelaimės. Netekęs žmonos ir žento, be to, dukterai palūžus ir gal ilgam atgulus ligoninėn, 73 metų amžiaus profesorius šiandien yra likęs trijų mažamečių vaikučių — 5, 7, ir 9 metų — vienitelis globėju, rūpintoju ir tėvu.

Mykolo Biržiškos veikalai ir nuopelnai lietuvių tautai tiek dideli, kad jis privalo būti mūsų aprūpintas ir su medžiagine parama kartu pajusti moralinį atpildą ir tautos dėkingumą. Jeigu mes nepadėsime jam skaudžių rūpesčių ir vargo pakelti, mūsų sąžinę sunkiai prislėgs, išgirdus kurią dieną pačią liūdniausią žinią. Sveiki ir laimingi leisdami šventes, atsiminkime tą, kurio nuo pelnai ir amžius iškėlė į mūsų tautos tėvus. Pagerbdami ir paremdami Biržiška, būsime pagerbę it savo tėvą.

Tie, kurie nuspręs profesoriui teikti pastovę paramą, prašomi siuntinėti ją betarpiškai šiuo adresu: M. Biržiška, 1122 So. Magnolia Ave., Los Angeles 6, Calif. Vienkartinę auką prašome siųsti Kultūros Fondo vardu, pažymint, kad auka skiriama M. Biržiškai. K Fondas aukas tuojau persiųs profesoriui, o aukotojus paskelbs spaudoje. KFondo adresas yra šis: Kultūros Fondas 1602 So. 48 Court, Cicero, Ill.

Kultūros Fondas ir Lietuvių Rašytojų Dr-ja šiuo bendru atsišaukimu kreipiasi į visus lietuvius, o taip pat į mūsų organizacijas ir laukia greito ir dosnaus lietuviškų širdžių atsiliepimo.

Juozas Kreivėnas
Kultūros Fondo Pirmininkas
Benys Babrauskas
Lietuvių Rašytojų Dr-jos Pirmininkas.

Knygų Lentyna

Dėl redaktoriaus A. Ružancovo sveikatos stovio ir paskiausiųjų darbo sąlygų buvo susitrukdęs bibliografinio Knygų Lentyna leidimas. Dabar štai, pranešama, kad A. Ružancovas pasveikęs ir sutiko "Knygų Lentyną" toliau redaguoti. Abu šių metų Knygų Lentynos numeriai, po 12 puslapių, išeis po Naujų Metų.

STUDENTŲ DAILĖS PARODA BOSTONE

Studentų dailės paroda Bostose įvyksta sausio 14-15 dd. Taut. Namuose. Parodoje dalyvauja N. Bartuškaitė, D. Jukneviičiūtė, A. Muliuolis, A. Pagalytė, D. Sakalauskaitė, J. Šapkus, N. Vedegytė - Palubinskienė, Vyt. O. Virkau, R. Žukaitė ir Gr. Krasauskaitė. Rengėjai Lietuvių Studentų Santaros Bostono skyrius. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir susipažinti su jaunosios kartos meninėmis pastangomis.

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių bendrovė Overseas Cargo Co. siunčia į Lietuvą ir kitus Europos kraštus siuntinius su angliška medžiaga kostiumams, maistu, avalyne, vaistais, ir kt. su pilna 100% garantija. Visi mokesčiai sumokami čia, gavėjas nieko nemoka. Siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Greitas pristatymas.

Pratykite mūsų siuntinių sąrašų:

OVERSEAS CARGO CO.
4426 So. Rockwell Street,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

ŠVIESKIMĖS

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvepdamas, kol pabaigsi. $13.00 VERTĖS KNYGŲ DABAR TIK UŽ $5.00! Tuoj kišk penkinukę į voką ir siųsk, nes tokia proga atsitinka rečiau, nei aukso klodų suradimas.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai. 311 psl., kaina $3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesni, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina $3.00. Iliustruota.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi 449 psl., kaina $4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, o tik $3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už $5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Puikiausia Kalėdų dovana — šios knygos.

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN CONN
Tel. 9-1181

Vaistai viduriam

Čia yra naminiai vaistai: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuošių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys, odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, diegliu, renmatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kaina $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

THE VICTORY BAR
GĖRIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buvęs Brooklyno biznierius, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA
Tel. 82-9222

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Dariaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
LAfayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St.,
PO 5-4110

NAUJAMETINĖS EPIGRAMOS

V. Alksniniui
Pasikalbėjimai, alutis ir kava
Toli gražu, dar ne kova.

K. Bieliniui
Tupėt narvely
Sūnau arelio,
Nėra jokia galia,
Nors būtų tai ir Vaclovo valia.

Prel. J. Balkūnui
Po tą dirvą pilną garstukų,
Dabar braidžioja ponas Barzdukas

M. Brakui
New Yorke rezistentu būt bepigu,
Kai padėtį uždangsto lapai žigų.

A. Devenienei
Yra veiksniai,.. Yra veikėjai..,
Tarp jų yra taip pat ryšys:
Pirmieji pjauna ką pasėjai,
Antrieji špilkų prikaišys.

J. Ginkui
Čyrų, vyrų,
Duot pipirų.
Kam suvedžiojo —
Balsą nujojo.

Dr. P. Grigaičiui
Suvedus pušsimčio balansus—
Ir su Šimučiu neblogai
Daryti mokam reveransus
Iš kairės į dešinę, draugai.

Dr. K. Jurgėlai
Besukdamas keturių srovių ratą,
Jis padarė daktaratą.
Bet Amerikos Balsas —
Tik vienos srovės valsą.

Prof. J. Kaminskui
Perkūne dievekli,
Kur dėjai Kemeklį?

Dr. P. Karveliui
Ant Bonnos dvaro
Balandis krypavo,
Bet šefo Gerutis
Privertė jį tūptis.

M. Kižytei
Žinome, ką reik valiot,
O taip pat, ką pielavot.

Kan. dr. J. B. Končiui
Europoje būtų smagu,
Tik tas Zundė su ragu...

St. Lozoraičiui
Nusišluostykit nosis,
Eidami į Kanosą.

A. Oliui
Kartą misiją atlikai,
Kai prie Alto durų palikai.
O jeigu taip dar kartą
Paliktum ją prie vartų!

A. Ošlapui
Segregacijos laukuose
Išsižioti nebeduosiu.
Michelsonas ne pana —
Jo oda balta gana.

Dr. J. Repečkai
Su DDT, su FLIT ir su visom talkom,
Jeigu reik—net repečkom.

V. Rasteniui
Anei rašto, anei druko
Vlikui jis neduoda.
Tegu, sako, tas dypukas
Bus tamsus ir juodas.

L. Šimučiui
Tarp dypukiškojo raugo
Nebepažįstam tavo Draugo.

J. Šlepečiui
Beglostydamas, staiga—ušt—
Jis pradeda priešą mušt.

A. S. Trečiokas
Oi, kaip buvo mums malonu
Valgyt šefo makaronus.
Dar maloniau pas Balutį
Išsigerti po alutį.

M. Vaidylai
Trys drumsčia,
[illegible]nas unksčia.

Dr. P. Vileišiui
Tėvynės pabudimo rytą
Tėvelio buvo pasakyta:
—Šaknis išrovus praeities,
Neauga medis ateities.

P. Vainauskui
Padėtis nepagerės,
Kol frontas nesubyrės.

J. Vaitiekūnui
Kas virė košę,
O kas valgo atsilošęs.

K. Žalkauskui
Negalėjo delnas būt šilkinis,
Kai už pečių stovėjo Geležinis.

J. Gelžiniui
O tą kutosą kepurinį
Tiktai barzdą skusdami mes minim.

V. Sidzikauskui
Darbuojasi, kartais akių nesudėdamas.
Jis ir miega, viena akim stebėdamas.

Dr. J. Pajaujui
Kai pavardę keitė garbingas ateivis,
Net Javis pavirto į Džeivis.

J. Maulioniui
Kai juos trinko,
Mane išrinko,
Nors, summa summarum,
Nespėjau mišparam.

Dr. M. J. Vinikui
Kaip mane gyvą matot,
Nėra kito kandidato.

A. Vaičiulaičiui
Kai medžiagos Aidams trumpa,
Kreipkitės į Vincą Trumpą.

J. Tysliavai
Nors tie laikai su savo faraonais ir nutolę,
Bet ir tave, kaip tą Egipto Juozupą, dar gal parduoti "broliai".

J. Audėnui
Toks didelis, stambus...
Kakta švininė...
Pasvėrus—centnerių šimtinė,
O jei kvintalais—bus pėrpus.

H. Blazui
Tavo veidas—apšviestas altoriuš...
Galėtų būti liudininkas praeities.
[illegible]lyšti gali, Bet pasakyk iš gilumos širdies,
[illegible] kai Kurių velnių tas Laupinaitis norį.

REVOLIUCIJA PSICHIATRIJOJE?

Psichiatrija ar psichinių, nervinių ligų gydymas iki šiol gydė šias ligas insulinu, elektros srove, trunkančiu miegu ir leukotomija, bet tai nėra pakankamai geros gydymo priemonės. Dabar, išradus du naujus chemiškus preparatus (vaistus, chlorpromaziną ir reserpiną, atrodo, bus sekmingesnė kova su dvasinėmis ligomis. Šių vaistų dėka atsiekta tokių padarinių, kokių dar psichiatrijos istorijoje nebuvo pastebėta. Kai prieš metus laiko buvo paskelbtas šių vaistų nuostabus veikimas, specialistai dar tuo abejojo. Vėliau įžymios Prancūzijos, Austrijos, Anglijos, Kanados ir JAV klinikos patvirtino šiuos teigiamus patyrimus.

Dvasinių ligų priežastys dar yra neaiškios. Tuo tarpu kai daug psichiatrų linkę manyti, kad svarbiausios esančios dvasinės priežastys, kiti psichiatrai atkakliai tiria, ar šių ligų priežastimi nėra biocheminiai (cheminiai junginiai ir procesai, įvykstą augaluose ir gyvuliuose) sutrikimai. Medicinos istorija žino pakankamai pavyzdžių, kai beprotiškos būklės, atrodančios dvasinio pobūdžio, vėliau buvo kitaip išaiškintos. Taip buvo galvojama apie "kepurninkų beprotybę", kol vėliau surado, kad tai įvyksta dėl apsinuodijimo gyvasidabrio nitratu, naudojamu veltinius paruošiant. Tas pats tinka ir smegenų suminkštėjimui, kuris yra sifilio ligos padarinys. Taip pat pelagros aukos tūkstančiais buvo siunčiamos į beprotnamius, kol nustatė, kad šios ligos priežastis yra vitaminų trūkumas.

Todėl daug psichiatrų kartu su biochemikais, farmakologais atkreipė dėmesį į psichinių ligonių kūno vyksmus. Šių ligonių smegenys, liaukos ir organai buvo ištirti ir išbandyta šimtai įvairių vaistų. Prancūzas gyd. P. Deniker davęs ligoniams chorpromaziną, pastebėjo, kad ligoniai ilgą laiką buvę labai pasiutę, staiga nusiramino ir užmigo. Bet tai nebuvo miegas panašus į mirtį, nes jie greitai nubusdavo, kai buvo žadinami valgyti, klausiami protingai atsakydavo ir vėliau vėl užmigdavo. Po kelių dienų šį miegą pakeitė abejingumas. Vėliau ir šis neveiklumas dingo ir ligoniai elgėsi kaip normalūs asmenys. Po trijų savaičių jų būklė tiek pagerėjo, kad juos išrašė iš ligoninės.

Didesnis bandymas buvo atliktas su 36 sunkiai sergančiais psichiniais ligoniais, kuriems jokios kitos gydymo priemonės nepadėjo. Ir vėl iš pradžių sekė miegas, vėliau neveiklumas ir pagaliau nuostabus pagerėjimas. Tada tuzinai Europos ir JAV skeptiškų psichiatrų išbandė šį vaistą. Visur — Vienos, Paryžiaus, Birminghamo ir Pennsylvanijos garsiosios neuropsichiatrinėse klinikose — sulaukta panašių teigiamų rezultatų. Montrealio gyd. dr. H. Lehman Verduno ligoninėje gydė daug "beviltiškų" šizofrenikų šiuo vaistu. Jie buvo išvaduoti nuo jų sąmyšio ir persekiojimo manijos, pažino ir suprato aplinką.

Tuo pačiu metu tapo žinomas ir reserpinas. Šis augalas gaminamas iš Indijos augalo Rauwolfia serpentina sulčių, kuris indų liaudies medicinoje jau senai žinomas, kaip viską gydąs vaistas, kurį ir Gandhi reguliariai naudojo kaip gydomąją priemonę. Vakarų tyrinėtojai ilgą laiką nekreipė dėmesio į šį vaistą, kol Bostono gyd. dr. Wilkins pirmą kartą jį išbandė, duodamas 200 sunkiai sergantiems ligoniams. Vieton savaitinio elektros srovės (electroshock) gydymo, jie gavo reserpiną. Po kelių savaičių du trečdaliai buvo išrašyti iš ligoninės, o būdami namie kiekvieną vakarą turėjo imti piliulę. Specialistų kongrese buvo pripažinta, kad reserpinas yra reikšmingiausia priemonė prieš prislėgtą, niūrią nuotaiką bei beprotiškus įsivaizdavimus ir kaip "revoliucija psichiatrijoje". Šveicarijoje reserpinas (firmos Ciba pagamintas) iki šiol buvo naudojamas kaip sėkminga priemonė prieš aukštą kraujo spaudimą.

Kokiu būdu šie du vaistai suteikia pagerėjimą, niekas tik sliai nežino. Spėjama, kad jie veikia smegenų "baimės" centrą. Kaip ten bebūtų, atrodo jie pagrindiniai keičia ligonius. Encefalografo (smegenų bangų atžymėjimas) nuotraukos po gydymo rodė "daug žadantį pasikeitimą. Žymus JAV laikraštis Journal of the American Medical Association viename pranešime rašo, kad "mes tikime, jog įvyksta naujos asmenybės susidarymas labai nuostabiu, greitu ir patenkinamu būdu". Apie galutinį pagydymą dar negalima kalbėti, nes dėl galimų atkritimų mažiausiai reikia laukti penkerius metus nuo išrašymo iš ligoninės.

Iki šiol vien tik JAV buvo gydyti šiais vaistais per 2000 ligonių, kurių du trečdaliai žymiai pagerėjo. Dėl to New Yorko Sveikatos Įstaiga patvarkė, kad iš 100,000 ligonių, esančių valstybinėse ligoninėse, tinkami ligoniai būtų gydomi šiais naujais vaistais. Ginčytina leukotomija — tam tikrų smegenų audinių perpiovimas — beveik neatliekama, o taip pat elektros srovės gydymas keičiamas šiais vaistais. Psichinės ligos tebėra moksliu terra incognita (nežinomas dalykas), bet naujieji vaistai jau žymiai pagerino atmosferą ligoninėse ir begalei žmonių suteikė naujų vilčių. **W. S.**

● **Kariuomenės teismas Varšuvoje pasmerkė mirti du "britų šnipus". Jie buvo teisiami kartu su kitais britais, nubausti kalėti.**

VIENYBĖS SKAITYTOJAI RENKA DEŠIMT PAČIŲ RYŠKIAUSIŲJŲ

Skaitytojas iškerpa kuponą ir jame surašo pavardes tų kandidatų, kurie, jo manymu, 1955 metais buvo ryškiausi savo srityse. — Reikia įrašyti po vieną kandidatą iš kiekvienos srities. — Kuponas su 10 sužymėtų asmenybių grąžinamas Vienybės red. iki 1956 m. vasario 1 d.

RINKIMŲ DUOMENYS PAAIŠKĖS VIENYBĖS 70 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI KONCERTE, 1956 METŲ VASARIO 5 DIENĄ (4 V. P. P.) WEBSTER HALL (11 GATVĖ IR TREČIOJI AVENUE) NEW YORKE.

Visuomenininkai

J. Audėnas
J. Ambraziejus
S. Barzdukas
Adv. S. Briedis
Ligija Bieliukienė
Dr. S. Biežis
Alena Devenienė
St. Gegužis
Juozas Ginkus
Kan. dr. J. B. Končius
Adv. K. Kalinauskas
Pr. Lapienė
P. Pivarūnas
Nadas Rastenis
J. Šlepetys
A. S. Trečiokas
Ds. M. J. Vinikas
Adv. J. R. Virbalis
P. J. Žiūrys

Politikai

Jonas Budrys
Prel. M. Krupavičius
Dr. P. Karvelis
W. F. Laukaitis
S. Lozoraitis
Dr. B. Nemickas
Antanas Olis
Vincas Rastenis
S. Raštikis
V. Sidzikauskas
E. Turauskas
J. T. Zuris
P. Žadeikis
K. Žalkauskas

Kultūrininkai

A. Bendorius
M. Gimbutienė
Nora Gugienė
Alf. Mikulskis
J. Olšauskas
Z. Įvinskis
Dr. V. Sruogienė
J. Puzinas
Alice Stephens
Dr. V. Tercijonas
Kun. S. Yla

Rašytojai

Jonas Aistis
L. Andriekus
A. Baronas
Stasius Būdavas
L. Dovydėnas
Antanas Gustaitis
Nelė Mazalaitė
Petronėlė Orintaitė

Menininkai

J. Augaitytė
S. Baranauskas
Algirdas Brazis
Adomas Galdikas
H. Kačinskas
Ona Kaskas
E. Kuprevičiūtė
Pranas Lapė
Aleksandra Merker
J. Pautienius
J. Rajauskaitė
Polyna Stoškiūtė
Vincė Jonuškaitė
V. K. Jonynas
A. Varnas
Wm. Vitkus
Romas Viesulas
J. Žilevičius
Vitalis Žukauskas

Laikraštininkai

Henrikas Blazas
Emilija Čekienė
Vitalis Bukšnaitis
Vyt. Meškauskas
S. Narkeliūnaitė
Dr. J. Prunskis
Bronys Raila

Studentai

J. Bilėnas
Ed. Kaminskas
Vyt. Kavolis
J. Kondratavičiūtė
B. Juodelis
L. Sabaliūnas
R. Šilbajoris
J. Špakevičius
Giedrė Zauniūtė

Sportininkai

Algis Daukša
Juozas Lapurka
Johnny Podres

Skautai

Alg. Banevičius
V. Bliumfeldas
J. Benešiūnas
R. Kezys
Č. Kiliulis
Romas Pakalnis
Vyt. Pileika

Verslininkai

J. J. Bačiūnas
C. S. Cheleden
J. Kapočius
J. Karvelis
L. Norkus
Antanas Rudis
J. K. Valiūnas

KUPONAS

Didžiojo Vienybės konkurso (labiausiai pasireiškusių 1955 metais asmenybių dešimtinei išrinkti) kandidatai:
(Įrašykite vardą, pavardę).

1. Visuomenininkas .....
2. Politikas .....
3. Kultūrininkas .....
4. Rašytojas .....
5. Menininkas .....
6. Laikraštininkas .....
7. Studentas .....
8. Sportininkas .....
9. Skautas .....
10. Verslininkas .....

Šį kuponą (su kandidatų vardais) reikia grąžinti iki 1956 m. vasario 1 d. šiuo adresu: VIENYBĖ, 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIAI ADVOKATAI

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEwton 9-6620

KĘSTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

JUOZAS GRABAU
Licensed
REAL ESTATE BROKER
Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.
227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
VIrginia 6-1800

ELMHURST AUTO COLLISSION REPAIRS
ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.
Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas.
Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.
90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y.
Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437
Namų tel. GL 6-8659

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year ---------- $5.00
CANADA and other countries $6.00

Advertising Rates on Application

Nepakrikime

Senuosius metus įpusėjus, mūsų akys buvo nukrypusios į Keturių Didžiųjų konferenciją. Mat, buvo tikėtasi, kad jie, narpliodami pasaulinės politikos problemas, palies ir Baltijos valstybes. Deja. Kremliaus despotai buvo atvažiavę kartoti tą pačią dainą be galo. Taigi, atrodo, kad ir šiais 1956 metais daugiausia teks pasitikėti savimi.

Stovėdami didžiųjų politinių problemų sprendimo angoje, pasitikėkime savo laime, savo jėgomis. Jau penkiolika metų, kai bolševikinis okupantas, įvairiomis priemonėmis gniuždo mūsų tautą, bet vis dėlto nepajėgia jos sugniuždyti.

Mes kartas nuo karto susimąstom, suraukę kaktas pasinervinam, bet nepakrinkam ir neapsikrečiam pesimizmu. Patyrimas mums kužda, kad ilgo gyvenimo mokykla daugiau brandina, kaip politinės teorijos. Mūsų tauta, nepasisekimų užgrūdinta, praėjusi ugnį ir vandenį, yra atspari ir tvirta.

Pastaraisiais metais, tiesa, kai kas pradeda balsiai galvoti, kad tik plotai, masė ir fizinės jėgos yra viskas. Bet ši laiko klaida ir dienos erezija yra tik tam, kad rytojus ją pasmerktų.

— Ne tas yra didis, prieš ką milijonai žemyn galvas lenkia, o dvasioje keikia, — sakė Kudirka. Ši didybė tik ligi aušros. Aušrai prašvitus, tamsos šešėliai išnyksta drauge su naktimi.

Nesijaudinkime ir nesikųskime esą maža tauta. Tokių tautų yra daug. Esame ne didybėje, bet kokybėje.

Senoji Graikija ir Roma klestėjo, kol buvo mažos. Susmuko tuomet, kai jos savo ribų nežinojo. Civilizacija ir kultūra daugiau reiškia, negu imperijos.

Kas davė daugiausia mokslininkų ir mokslo šviesos, jei ne mažoji Graikija? Ir Napoleonas buvo kilęs iš mažos Korsikos salos. O Vytautas Didysis, — ar ne Lietuvos sūnus?

Neveltui sakoma, kad siauros vagos upė turi daugiau veikiančios jėgos, negu platus ežeras.

Ir ši mintis mus turi skatinti. Juk per dvidešimt dvejus nepriklausomo gyvenimo metus padarėme, daugiau, nei visą šimtmetį priklausydami didžiulei caristinei Rusijai. Tik reikia, kad toje siauroje vagoje tekėtume vieninga srove. Ne žodžiai mus turi jungti, bet darbai. Ne asmeninės ambicijos, bet gyvieji visos tautos reikalai. Daug yra darbo sričių, laukiančių povityvių ir ryžtingų darbininkų.

Taigi rikiuokimės, švieskimės, dirbkime, kas ką galime ir kur esame pašaukti. Tėvynės laisvė yra mūsų visų idealas.

Anksčiau ar vėliau, o Lietuvą išlaisvinsime!

Tokiomis nuotaikomis apsišarvavę, mes privalome sutikti Naujuosius Metus.

Jonas Miškinis.

Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

Lietuviai:

Prieš 12 metų Hitlerio okupuotoj Lietuvoj buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jį sudarė visos politinės partijos ir kovos sąjudžiai vieningu sutarimu. 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijoje, toje Lietuvių Tautos Laisvės Chartoje, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iškilmingai įsipareigojo tol vadovauti lietuvių tautos kovai, iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tos šventos priesaikos ištesėjimas visiems mums yra įpareigojanti prievolė ir tikslas.

Stiprus tautos pavedimu ir talkininkams visų lietuviškųjų veiksnių VLIKas per eilę metų ėjo Lietuvos reikalų sargybą Vakaruose. Tuo pačiu metu pati tauta vedė ir teveda žūtbūtinę kovą su sovietų okupantų pavergtoj Tėvynėj. Tūkstančiai didvyriškų žygių liudija mūsų tautos pasiryžimą būti laisva. Tautos kovos didvyriškumas laimi Lietuvos laisvinimo reikalui pasaulio pripažinimą ir paramą.

Kova už mūsų tautos laisvę tuo pat metu vyksta laisvuose Vakaruose. Sovietams nepavyko pateisinti Lietuvai padaryto smurto ir gauti jam pripažinimą. Lietuva kartu su jos kaimynėmis Latvija ir Estija daugumos valstybių yra pripažįstamos laisvųjų tautų lygiateisėmis narėmis, tik Sovietų ginklu okupuotomis. Laisvojo pasaulio padedami ir toliau kovosime, kol Lietuva taps nuo visų okupantų laisva.

Kovos dėl laisvės metams užsitęsiant ir tarptautinei padėčiai kintant, esamomis sąlygomis VLIKas šiuo metu renkasi savo posėdžių Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia jis tikisi rasti gausių talkininkų kovai už Lietuvos laisvę suaktyvinti. VLIKas yra dėkingas šio krašto vyriausybei, kuri, šiandien lemiamai įtaigodama pasaulio įvykius, remia mūsų tautos pastangas išsilaisvinti. Šiame krašte taip pat renkasi Pavergtų Tautų Seimas ir veikia kitos tarptautinės institucijos, kurios gali padėti VLIK sekmingai Lietuvos laisvinimo kovą plėsti.

VLIKe praeityje būdavo nesklandumų ir pasitaikydavo nesutarimų neesminiais klausimais, kurie sunkindavo VLIKo darbą. Tie nesutarimai, išnešti viešumon, davė kai kam progos tyčia kelti visuomenėje nepasitenkinimą, o VLIKo opozicijai suteikė galimumą VLIKui priekaištauti ir, ypač pastaruoju metu, sąmoningai kenkti jo autoritetui ir orumui.

VLIKas laiku sutarė reikalingas Lietuvos laisvinimo priemones sustiprinti. Lapkričio mėn. 24—27 dienomis vykusi New Yorke VLIKo sesija pasižymėjo vieningu visų noru pašalinti praeities nesklandumus ir glaudžiai bendradarbiauti su savąja visuomene bei lietuviškais veiksniais. Pagrindinės partijos, kurios demokratinių Lietuvos Seimų laikais atstovavo Seimuose 99% lietuvių tautos, kartu su kitų politinių grupių atstovais vieningai įvertino padėtį, vieningai sutarė VLIKo ateities kelią į Lietuvos išlaisvinimą ir vieningai nutarė juo eiti į tikslą, atsidedant į šalį viską, kas trukdė VLIKui darbą dirbti.

VLIKas nepaneigė ir tų, kurie iš bendro darbo traukiasi. Jis supranta, kad jo pastangų sekmingumas priklausys, kiek tos pastangos bus savos visuomenės remiamos. Todėl priimtoj rezoliucijoj VLIKas kviečia visus apsijungti Lietuvos laisvinimo darbui. Visos grupės, kurios laikosi 1944 metų Vasario 16 dienos deklaracijos pagrindų, **kurios siekia išlaisvintąją Lietuvą atkurti kaipo demokratinę valstybę, lygiomis su kitomis gali VLIKo darbe dalyvauti.**

Tautinė vienybė tebūnie VLIKo, visų lietuviškųjų veiksnių ir lietuvių visuomenės bendro darbo pagrindas. Gražų kelią į tautinę vienybę parodė Amerikos lietuviai, kurie per paskutinį Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą New Yorke, kuris įvyko prieš pat VLIKo sesiją, vienbalsiai nutarė remti VLIKą visomis išgalėmis — moraliai ir medžiaginiai. Visa Lietuvių išeivija laisvajam pasaulyje kviečiama pasekti tuo pavyzdžiu.

Vis sunkėjanti Lietuvos laisvės kova šiandien kaip niekad reikalauja sutelkti visas mūsų gyvąsias jėgas. Betkokiam skaldymuisi turi būti padarytas galas.

VLIKo sesija pareiškė nuoširdų norą bendrai dirbti su Lietuvos pasiuntiniais, atidedant į šalį visus ginčus dėl kompetencijų. VLIKas, įsipareigojęs atstovauti ir ginti lietuvių tautą, o kartu ir Lietuvos valstybę, supranta, kad tai yra ir Lietuvos pasiuntinių bendras reikalas. VLIKas New Yorko sesijoje primtoj rezoliucijoje reiškia nuoširdų norą ir darnai su pasiuntiniais dirbti Lietuvos laisvinimui.

Amerikos Lietuvių Taryba yra daug nuveikusi Lietuvos reikalui šiame krašte ir bendrame darbe VLIKas su Taryba neturėjo jokių nesklandumų. Teisingai suprntant VLIKo ir Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos sritis, kaip vienas antram talkininkavimą, VLIKas neabejoja, kad santykių darnumas ateičiai yra patikrintas.

VLIKo santykiai su Lietuvos Laisvės Komitetu bei su Lietuvių Delegacija Pavergtų Tautų Seime yra aiškūs.

VLIKo sesijos New Yorke nutartas VLIKo persitvarkymas yra padiktuotas gyvenimo tikrovės. Tačiau nei VLIKo prigimtis nei jo pagrindinis tikslas nekeičiami. Vadovaudamas lietuvių laisvės kovai visame pasaulyje VLIKas teikia ypatingą svarbą mūsų kovos frontui Europoje, kur veikia VLIKo Vykdomoji Taryba su visomis jos įstaigomis.

Persitvarkęs VLIKas yra pasiryžęs darbe plačiau užsimoti ir tiki, kad sunkėjančios sąlygos jam nebus nenugalima kliūtis savo paskirtį vykdyti. Kartu suprantama, kad VLIKo sekmingumas pareis nuo to, kaip jam pavyks konsoliduoti lietuvių išeiviją ir suburti visas lietuviškas jėgas Lietuvos laisvinimo darbui.

VLIKo pavestas Prezidiumas kviečia visus lietuviškus veiksnius, visą lietuvių išeiviją širdim atjausti mūsų pavergtos tautos likimą ir nepalūžtant tikėti, kad lietuvių tautos laisvės kova bus laimėta. Prezidiumas visus kviečia stiprinti vieningas pastangas Lietuvai vaduoti.

Kenčiančiai tautai Tėvynėje, kankiniams bolševikų kalėjimuose, vergų stovyklose ir tremtiniams Sibire, o taip pat lietuviams išeiviams visame pasaulyje siunčiame Naujų Metų sveikinimus, linkėdami nenustoti viltiės.

VLIKo Prezidiumas

ŽENGIANT Į NAUJUOSIUS METUS

Žengdami į naujuosius 1956 metus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybai tikrai malonu pasveikinti jos Tarybą, skyrius ir visus narius bei palinkėti visokiariausių sekmių. Sąjungos valdybai džiugu pasisakyti ir visiems nuoširdžiai padėkoti už pirmesnius darbus, gražų susiklausymą ir nuoširdžią kooperaciją.

ALT Sąjunga turi plačią, tikslią ir objektyvią programą, kurios įgyvendinimas vyriausiai priklausys nuo tikro noro ir pasiryžimo tiek skyrių, tiek paskirų narių. Šia proga centro valdyba nuolankiai prašo visus dar giliau ir stipriau įsijungti į mūsų jau sutartus darbus, už kuriuos neša atsakomybę kiekvienas narys. Valdyba tikisi to viso pilniausiai sulaukti 1956 metais.

ALT Sąjunga nuoširdžiai sveikina visas broliškas organizacijas, jau parodžiusias tikro noro bendradarbiauti, linkėdama joms geriausių sekmių vykdymui savo tikslų. Sutartinas bendradarbiavimas yra vienas iš stipriųjų pagrindų įgyvendinimui tokių uždavinių, kurie mums gyvi, brangūs ir vykdytini. Tegul 1956 mus dar arčiau sujungia.

Ta pačia proga LLT Sąjunga nuoširdžiai linki visiems, tiek šiame krašte, tiek užsienyje, Lietuvos laisvinimo veiksniams glaudesnio sutarimo, platesnio ir patvaresnio apsijungimo, kad subendrintomis pajėgomis palengvėtų lietuvių tautos išlaisvinimas.

DR. S. BIEŽIS,
ALT Sąjungos Pirmininkas

Atėnų policija turi bėdos su nuolat vykstančiomis demonstracijomis, nukreiptomis prieš britus, Kipro salos okupantus.

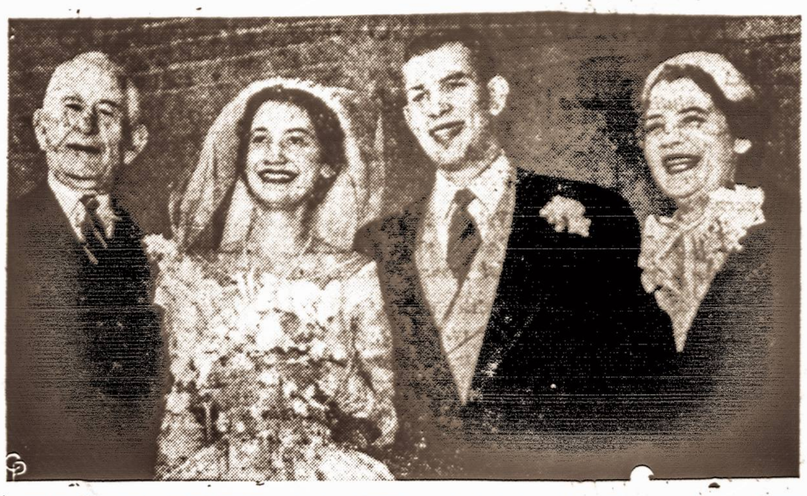

Šiomis dienomis Washingtone įvyko įdomi vestuvinė kombinacija, nes, kaip šiame paveiksle matome, senatoriaus Barkley anūkas Thomas Truitt susituokė su jo podukra, dabartinės žmonos (dešinėje) duk teria.

Teatrinėm temom (6)

TRYS DRAMOS IR JŲ TRAGEDIJA

Ubagai — K. Ostrausko dramos veikėjai. — "Kanarėlė" Simbolizuoja mūsų "tremties" į Vakarus epochą.—Valdininkų galvosena kliūtis menui ir privačiai iniciatyvai. — Valstybės priešai Sruogos "Milžino paunksmėje". — Teatras galvojimo sportas. — Gyvename tikrą tragedija ir dėl to džiaukimės.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

K. Ostrausko "Kanarėlės" turinys yra labai nekomplikuotas. Aklas ubagas Juozupas pasivagia iš felčerienės kanarėlę. Jis ją atsineša į savo gričią, kuria dalinasi su dviem kitais ubagais. Tiedu, išsigandę galimų vagystės pasekų, Juozupui užmigus, kanarėlę atiduoda pusprotei mergaitei Aneliukei, gi Juozupui į narvelį įkiša paprastą žvirblį. Kitą rytą, po sunkių sąžinę neraminančių sapnų, Juozupas nutaria kanarėlę atiduoti savininkei. Dabar jo "kolegos" norėtų jam kanarėlę grąžinti, tačiau toji jau išskridus laisvėn. Juozupas, išeina, nešinąs žvirblį...

Kaip matome, šios dramos kompozicija yra rami, nekomplikuota, nes tai veikalas "be kraujo", tai nuotaikos, charakterių ir simbolių drama. Tragiška yra ne pati katastrofa, bet raida, kuri ją pagimdo.

"Kanarėlė" simbolizuoja Grįžį ir Gėrį, jie turėtų būti visiems prieinami, tačiau dažnai pasitaiko, kad jie būna monopolizuoti. Kartais net tokių, kaip šioje dramoje felčerienė, kuri jais visai nesidžiaugia. Juozapas tyras žmogus. Jis negali suprasti kodėl jam negalima džiaugtis kanarėle. Iš to nesupratimo išplaukiąs elgesys šabloniškų įstatymų rėmuose tampa nusikaltimu, gi religijos atveju — nuodemė. Tačiau tyrasis Juozupas yra išaugęs tų įstatymų ir religijos įtakoje. Toji įtaka nugali — jis nutaria grąžinti tai, ką buvo nučiupęs. Kartu ironija — žmogus dažnai būna toks netobulas, kad paprastą žvirblį (vien tik praeities vedamas) palaiko kanarėle ir jį grąžina kaip gryną pinigą.

Kodėl K. Ostrauskas savo veikalui pasirinko ubagus, jis pats ne žino. Tema atėjusi jam visiškai nelauktai. Nieko panašaus jis nebuvo skaitęs ar matęs. Ubagų tik vieną kitą tebuvo sutikęs Suvalkijos kaimuose. Todėl aš čia įžiūriu Apvaizdos pirštą. Juk kiekviena epocha turi savo dainių. Dainius buvo reikalingas ir tai epochai, kuri prasidėjo keliolikai tūkstančių Lietuvos valdininkų patraukusių į Vakarus, o baigiasi jų įsikūrimu čia. Ją apdainuoti Apvaizda ir skyrė Ostrausko "Kanarėlę".

Valdininkas yra nelaimingas žmogus, nes turi turėti dvi nuomones. Vieną savo privačią, kitą valdinę, oficialę. Vieną vartoja namuose, kitą įstaigoje. Paprastai valdininkas privačiai galvoja realiai, blaivai, bet kai jam reikia kalbėti ar rašyti "oficialiai", jis daro taip, kaip jam įsakyta, o jei įsakymo nėra, bando įspėti savo viršininkų mintis. Todėl valdininkų susidūrimas su menu paprastai baigiasi tragiškai.

Kai Balys Sruoga pav., parašė savo "Milžino Paunksmę" konkursui apie Vytauto D. epochos atvaizdavimą, jo veikalas susidūrė su valdininkų jury komisija. Jos pirmininkas buvo lengvesnio dramos žanro mėgėjas, bet iš profesijos karys, atseit valdininkas, Kauno karo komendantas. Kaip žinia, karo komendantai prie visų Lietuvos režimų buvo svarbiausias valstybės ramstis. Tik Sleževičiaus vyriausybė juo nesirėmė ir todėl buvo tuojau nuversta. Komendantas vadovavosi Ypatingais Valstybės Apsaugos Įstatais, kurie ir krikdemams ir tautininkams valdant, buvo stipresni už konstituciją.

Mūsų komendantas, atsidūręs jury komisijoje, tarėsi pirmininkaująs karo lauko teismui (kas irgi buvo jo pareiga). O toji institucija turėjo daugiau bendro su lauku, kaip su teismu. Jos tikslas smerkti nusikaltėlius be ilgo terliojimosi ir teisybės ieškojimo. Aš nežinau kaip tam karo komendantui, kuris ir dabar kartais surežisuoja kokią komediją, patiko "Milžino Paunksmė" iš meninio taško, tačiau meninė pažiūra nebuvo svarbi. Komendantas "Milžino Paunksmėje" įžiūrėjo kitą baisų dalyką. Jam pasirodė, kad veikalas vyksta ne Krokuvoje 1427 metais, bet kur nors netoli Kauno prezidentūros, 1930 metais. Sofija, Jogailos žmona, to veikalo veikėja ir aiškiai neigiamas tipas, turi tą patį vardą kaip prezidentienė, kitas veikėjas priminė prof. I. Tamošaitį, dar vienas — prel. Olšauską. Na, o istorinis veikalas gi negali turėti įžanginės pastabos: "Visi veikėjai bei įvykiai yra pramanyti..." Dėl viso to "Milžino Paunksmė", kaip žinia, nebuvo premijuota ir neišvydo Valstybinio teatro scenos. (Ji vėliau buvo pastatyta Jaunimo Teatre ir išleista atskira knyga, kurią Terra pereitas metais pakartojo Chicagoje.)

***

Valdininkai, atsidūrę Vokietijos stovyklose, pradėjo posėdžiauti, svarstyti kokius įgaliojimus jie atsigabeno iš Lietuvos, kokių metų konstitucijos dvasia turi viešpatauti jų posėdžiuose ir ką konkrečiai jie galėtų valdyti. Jie pavyzdžiui, galvojo, kad, vietoje privačios iniciatyvos leidžiamų kelių lietuviškų laikraščių, jie vieni turėtų leisti vieną "oficiozą" ir t. t. Iš tų visų svajonių gyva, teisingiau pusgyvė, liko tik viena — bendruomenė. Girdi, paimsime visus savo tautiečius atskaiton, surašysime juos į kartoteką, uždėsime mokesčius ir pardavinėsime jiems geras knygas. Kokia iš tikro yra būklė, jie nesiteikė pasvarstyti.

Todėl atsitiko, kad prieš kelis metus Chicagoje Bendruomenės vardu pradėjo veikti keletas buv. valdininkų, jie niekur nerado savo veiklai tinkamos dirvos. Pagaliau jie pastebėjo, kad neturime savo teatro. Štai bendruomenei uždavinys! Lietuvoje valdininkai sukūrė operą, dramą ir baletą, kodėl nepabandyti čia. Tuo tarpu, kaip jau minėjome anksčiau, Chicagoje buvo gražių teatrinių bandymų, bet jie neimponavo valdininkams. Moderniškas teatras reikalauja galvojimo, o galvoti sunku, todėl, manė jie, reikia statyti paprastus, patriotiškus, dorus veikalus. Kas iš to, kad Clevelando Kultūros Fondas bandė surasti naujus autorius? Jie visai nereikalingi, kaip ir pats tas fondas.

Visa nelaimė, kad kultūrinei veiklai dirva čia tokia sunki, jog dažnas veikėjas mielai jos traukiasi, ypač, jei kas siūlosi jo vietoje pats dirbti. Todėl kai bendruomenės vardu kalbą žmonės pažadėjo patys geriau tvarkyti su teatru susijusius reikalus, jų "konkurentai" mielai pasišalino.

Buvo laikai, kai Chicagoje režisoriai ir artistai dirbo be jokio atlyginimo, jie net rizikavo sulaukti didelių materialinių nuostolių, bendruomenė savo teatro artistams moka po 3 dol. už repeticiją ir pasiima materialinę riziką. Ir ką mes pamatėm iš tokio "profesionalinio" teatro? O gi po visos eilės Škėmos, Blekaičio, Valiuko ir Pilkos pastatymų, kurie daugiau ar mažiau buvo verti teatro vardo, bendruomenės "teatras" išėjo su pigia komedija "Buhalterijos klaida", pastatyta tvankioje smuklės atmosferoje! Tas pastatymas negalėjo patenkinti bent kiek daugiau išprūsusio žmogaus, jis nepatenkino ir nieko iš teatro nereikalaujančių. Kam gi vargti, klampoti į vadinamą teatrą, jei jam rodomi veikalai nejaudina jo širdies, juokti ir pailsėti darbo, jis [illegible] ją [illegible]

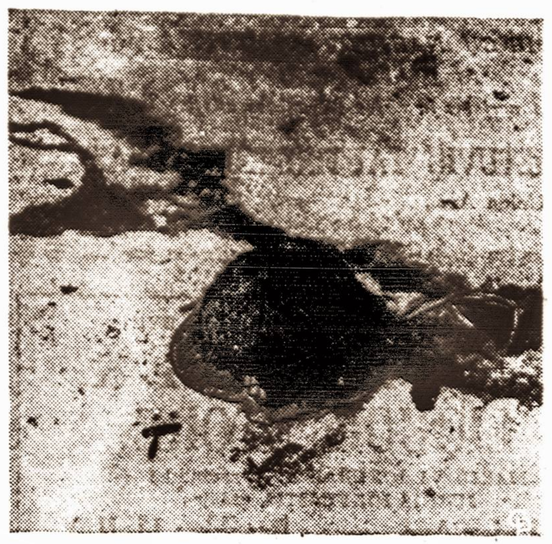

Tarp Izraelio ir Egipto tebevyksta kruvini susirėmimai. Paveiksle matomas Izraelio kareivio šalmas ir... kraujas smėlyje.

NAUJŲJŲ 1956 METŲ PROGA

Mielosios Vadovės! Naujųjų Metų proga man miela Jus pasveikinti, padėkoti už Jūsų pasišventimą ir paskatinti pasiryžti dar daugiau sukaupti jėgas, kad mūsų Seserija suklestėtų ir dar gražesniais Jūsų darbo vaisiais praturtėtų.

Sese skiltininke, žinau, kad Tu esi labai kukli ir nedrįsti nė pagalvoti, kad Tu esi Seserijos kertinis akmuo, į kurį remiasi visas mūsų veikimas, kad Tavo skilties skaučių dvasia jaučiama visoje Seserijoje, kad nuo Tavęs priklauso Seserijos skautiškumo lygis, drausmė, darbštumas ir susiklausimas. Taip yra. Dėlto, Mieloji, tas pareigas eik su dideliu atsidėjimu ir rūpestingumu. Draugininkės, Vietininkės, Tuntininkės ir Seserijos Vadija Tau padėsime.

Ką dar šį mėnesį turėtum atlikti?

Tuojau įsijudink į skautiškos spaudos platinimo vajų. Skautų Aido platinimo vajus prasidėjo gruodžio 1 d. Įtrauk visą skiltį į šį darbą. Užsiprenumeruokite Sk. Aidą pačios ir rinkite prenumeratą iš kitų. Sk. Aidas vis gražėja savo išvaizda, tobulėja savo turiniu. Kiek ten telpa nuotraukų iš skautiško gyvenimo, kiek gražių straipsnių, parašytų prityrusių vadovų ir paties jaunimo. Įvestas skyrelis "Ketvirtojo Įstato Keliu". Bus aprašomos ištisos sueigos jaun. skautėms, vyr. skautėms — tautinio ir pasaulinio ženklo sueigos, žaidimai, dainos ir kt. Jokia skautė bei skautų bičiulių šeima tenelieka be S. Aido. Betarpiai ar per savo tunto ryšininkę skubiai rašykite naujam Sk. Aido administratoriui, adresu: Mr. L. Eimantas, 310 Emery St. London, Ont., Canada.

Džiugi žinia draugininkėms

Vienas iš didžiausių draugininkės rūpesčių: pasirinkti geras skiltininkes ir jas lavinti. O kur gauti tam medžiagos? Užsiprenumeruokite sk. vadovų ir vadovių laikraštį Mūsų Vytis. Jame rasite reikiamos medžiagos daugiau, negu tikitės. M. Vytis gražėja ir turtėja. Nuo N. Metų pradžios ten įvedamas Vadovių Lavinimo Skyrius, redaguojamas v. s. L. Čepienės. Ten bus žinių—kaip vadovauti skilčiai, draugovei ir net vietininkijai ar tuntui, kaip vesti knygas, bus žaidimų, dainų, virimo — kepimo receptų, rankdarbių pavyzdžių ir gražaus elgesio nurodymų. Tai bus skautės patarėjas. Prenumeratos M. Vyčiui siunčiamos administratoriaus adresu: Mr. A. Karaliunas, 3717 W. 70 Pl., Chicago 29 Ill.

Pasirūpinkime iš anksto padaryti gerąjį darbelį. Progų jieškoti nereikia — jų yra labai daug. Pirmiausia išgirskim našlaitėlių skundą, kuriems nelemta patirti mamytės ar tėvelio meilę. O jų yra ir Vokietijoje ir čia pat aplink mus. Yra senelių, ligonių ir šiaip nelaimingų. Mūsų jautrioji širdis tesuranda kelią pas juos.

Būkim saule Sąjungoje

Ilgai galvojau, ko Jums, Sesės, palinkėti N. Metų proga. Kas galėtų Jums atnešti daugiau džiaugsmo asmeniškame gyvenime ir vadovavimo darbe? O sugalvojau tik tiek: — būkim ta miela, šviečiančia ir šildančia saule šeimoje, skiltyje, vietininkijoje, tunte ir visur, kad niekur neatsirastų šešėlių. Su meile ir džiaugsmu atlikime pareigas. Budėkime!

Vyr. sktn. O. Zailskienė
Vyriausioji Skautininkė.

TARPTAUTINIS KALĖDŲ VAKARAS

Gruodžio 15 d. Baltijos Laisvės Namuose Europos Tremtinių Moterų Taryba (Council of European Women in Exile) ir vėl surengė jau tradicija tapusį Kalėdų vakarą. Buvo susirinkęs gražus būrys, per šimtą įvairių tautų žmonių, trys ketvirtadaliai moterų. Girdėjosi įvairių kalbų: albanų, bulgarų, čekų, estų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų, vengrų. Buvo ir amerikiečių svečių. Gausiai atstovautas Free Europa Cammittee: Bernard Yarrow, Komiteto viceprezidentas, J. Huston, John Leich, Ernest Acker. Lietuvių visuomenę atstovavo Generalinis Konsulas J. Budrys su žmona, V. Sidzikauskas su žmona, kuri yra lietuvių atstovybės Taryboje pirmininkė, ir kt.

Vakarą atidarė rumunė Teodora. Pasakiusi kelis įvedamuosius žodžius, ji pristatė Tremtinių Europos Moterų Ta[illegible] pirmininkę, čekę Jan[illegible]onia Papanek jaut[illegible]minėjo Kalė[illegible]inės už[illegible]bus, buvimų reikšmę, skelbiant "tai kos ir geros valios" dvasią. Po jos kalbėjo Free Europe Committee viceprezidentas Bernard Yarrow. Pasveikinęs susirinkusius ir pasidžiaugęs gražia iniciatyva, jis pabrėžė, tarp kitko, kad komunistai visaip stengiasi įsiskverbti į Amerikos moterų organizacijas ir, prisidengti visokiais viliojančiais šūkiais, pav., "kova už taiką" ir kt., dirba ten subversyvų darbą. Daug naivių žmonių pakimba ant jų meškerės. Egzilių moterų uždavinys būtų išeiti iš savo tarpo ir bendradarbiauti su Amerikos moterų organizacijomis, kurioms labai naudinga būtų sužinoti apie egzilių moterų patyrimą.

Po to sekė trumpa meno dalis. Buvo paskambinta arfa visų dalyvaujančių tautų kalėdinių giesmių. Vincė Jonuškaitė padainavo lietuviškas kalėdines giesmes: "Tyliąją Naktį" ir "Sveikas Jėzau Gimusis".

Po meno dalies buvo jaukios vaišės. Paragauta įvairių tautiškų namie gamintų pyragai-

V. Čečetienė.

Trys dramos ir jų tragedija

(Atkelta iš 4 psl.)

Lietuviškas teatras, teoriškai galvojant, rasi ir galėtų dar kelis metus išsilaikyti, jei apie jį galima būtų suspiesti kelis šimtus ar tūkstantį žmonių, kurie norėtų suprasti jo paskirtį, kurie sugebėtų atsikratyti "valdininkišku" galvojimu (vis tiek kokios valdžios — ciecoriaus ar Dievo) ir nežiūrėtų į kiekvieną dramos veikalą kaip į teologijos vadovėlį, o romano nelaikytų tautinio auklėjimo rankvedžiu, kurie žiūrėtų į teatrą, kaip į jaudinantį galvojimo sportą... Bet tai tik teoriškai, praktiškai to negalima padaryti. Esame ubagai, o jei kas kur pasigauna kanarėlę, savo veikaluose bando išeiti iš įgrisusio šablono, jieško originalumo, tuojau pradedame rėkti, kad žvirblis lygiai toks pat gražus paukštis.

Dėl to sunku mums rasti bendrą kalbą savo tarpe. Dėlto, kas tik gali, šalinasi iš mūsų tarpo. Juk, pavyzdžiui ne tik du mūsų autorių, bet ir dalis jury komisijos, kuri šiuos veikalus iškėlė, pasitraukė iš kultūrinio darbo ir pradėjo studijuoti vietos universitetuose. Studijos juos pakels Amerikos socialinio gyvenimo laiptuose, tačiau mūsų kultūrinė veikla nustos keleto žmonių, kurie sugeba atskirti žvirblį nuo kanarėlės. Ir jei mums būtų lemta dabar grįžti į Lietuvą, mes ir ten tur būt grąžintumėm "Buchalterijos klaidą", kaip mūsų teatralinių pastangų vaniką! Juk gėda, po dešimties ar daugiau metų gyvenimo Vakaruose.

Bet ko jaudintis. Tokią tragediją gyveną visų tautų emigrantai, kurie tariasi savo kraštą palikti tik laikinai! Galime tik džiaugtis, kad mūsiškė tragedija turi visus elementus, kurių reikalauja garsusis Anouilh: "Tragedijoje esi ramus. Pirmiausia esi savųjų tarpe. Drauge paėmus, visi yra nekalti. Kad joje yra vienas, kuris žudo, o kitas yra žudomas — tėra tik vaidmenų pasiskirstymo klausimas."

(Galas)

A. Andriuškevičius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklu dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokamai koplyčia
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

LIETUVIŠKŲ SALDAINIŲ CENTRAS

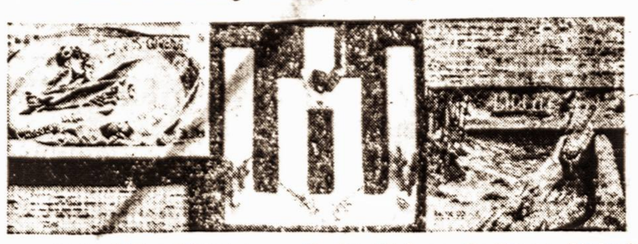

Lietuviški saldainiai: — Darius-Girėnas, Gedimino Stulpai ir Birutė — pagaminti Brooklyn, N. Y. Lietuviški saldainiai: — Vėželiai, Dūdelės, Vyšnia, Joniškio Slyva ir kiti pagaminti St. Petrausko, Chicagė, Ill.

Dovanoms, Kalėdų Eglutei papuošti, Naujų Metų sutikimui ir kitiems lietuviškiems parengimams—tik lietuviški saldainiai.

Saldainių Centre—lietuviškų saldainių kainos prasideda nuo 77 centų už svarą.

Lietuviškų Saldainių galima gauti:— BALTIC CO. 337 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y. EV 4-1232 ir LAIMOS Knygyne ten pat, Tel. EV. 8-6163.

Linkime linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų!

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra šviežI, nes jie atgabenami lėktuvais.
Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse.
Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų, kiaušinių.
Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik šviežI produktai.
Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato šiems savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.

PETRAS LISAUSKAS
Lietuviškų sūrių Atstovybė Rytinėse Valstybėse
64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8087

ANTON APPEL
Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai.
JERSEY PORK
428 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas, STagg 2-3108

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

Lietuvos Atsiminimų
RADIJO VALANDA
Jack J. Stukas
Direktorius
SEŠTADIENIAIS
nuo 4,30 iki 5,30 v. p. p.
WEVD, 1330 kil.
Visais reikalais kreiptis:
1264 WHITE STREET
Hilside, N. J.
WAverly 63325

Pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas yra
MARGUTIS
Jis iliustruotas, turiningas, įvairus ir visados gyvas.
MARGUTIS
išeina kiekvieną mėnesį. Pasiųskite adresą ir gausite numerį susipažinimui. Margučio metinė prenumerata tik $3.00.
MARGUČIO adresas:
6755 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

NEATIDĖLIOKITE RYTOJUI

Nei vienos dienos negalite laukti, jei norite apdrausti savo namus, baldus, automobilius, brangius kailinius ir tt.

Leiskite man parūpinti jums draudimo polisą jūsų pasirinktoje draudimo bendrovėje.

Jonas Juodis, Draudimo Brokeris, 664 Jamaica Avenue, Brooklyn 8, N. Y. Tel AP 7-9451

Dirbančiųjų patogumui mano darbo valandos: Darbo dienomis 6-8 v. v. Šeštadieniais nuo 8 v. r. iki 6 v. v.

Kraus & Nussbaum
Vyriškų drabužių parduotuvė

Kostiumai, rudeniniai ir žieminiai paltai. Kelnės. Kostiumai ir su dvejom kelnėm. Vietinės ir importuotos medžiagos. Pataisymas garantuotas.
Siuvame vyrams ir moterims kostiumus ir paltus pagal užsakymą.
308 E. 86th St. New York.
(šalia 2nd Ave)
Tel. RE 4-2471

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561
Nuo gruodžio mėn. 30 iki sausio mėn. 5 d.
"HEIDESCHULMEISTER UWE KARSTEN"
Barbara Reutting—Claus Holm—Katharina Mayberg
ir
"ROMANTIK ALTER DEUTSCHER STAEDTE"
IM FELESENREICH DER DOLOMITEN"
Naujausia vokiška apžvalga.

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
JULIUS MALDUTIS
BENDRI AUTO TAISYMO DARBAI
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonas: HY 7-3247

DRABUŽIAI MŪSŲ SANDĖLY PARDUODAMI TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE
GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS.
Ateikite ir įsitikinkite. Mes kalbame lietuviškai.
REGAL MANOR CLOTHES
53 WEST 23rd ST. NEW YORK 10, N. Y.
ORegon 5-5090-1-2-3

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y.
EVergreen 7-1123

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOČIŪTĖ, Vedėja
ĮVAIRIAUSI GĖRIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
SALĖ ĮVAIRIOMS PROMOGOMS
DIDELIS IR GRAŽUS SODAS PIKNIKAMS.

Alma Kasmočiūtė

89-91 STEAMBOAT ROAD. GREAT NECK, L. I.
Telefonai
Greta Neck 2-1546 (Biznio)
Geat Neck 2-3389 (Namų)

PAS MŪS

Prof. Vael. Biržiška, atvykęs šventėms pas Devenius, pavojingai susirgo širdimi ir šiuo metu yra paguldytas Waterburio ligoninėje. Jo sveikata rūpinasi dr. M. Devenis ir kiti gydytojai.

J. Banaitienė praneša, kad Maironio šeštadieninė mokykla savo darbą pradeda šeštadienį, sausio 7 d. 9 v. r. Bus priimami ir nauji mokiniai.

J. Palubinskas, teatralas, Kalėdų švenčių metu su šeima lankėsi pas draugus Brooklyne.

V. Jomantienė, ilgametė Vienybės skaitytoja, visam žiemos sezonui išvyko į Petersburg, Floridą, kur gyvena jos duktė Helen ir žentas William Boyd.

H. Kačinskas, žinomas aktorius su žmona dalyvaus Naujųjų Metų sutikime, kurį ruošia šviesiečiai, sportininkai ir santariečiai.

Inž. P. Žiūrys, mūsų bendradarbis Clevelande, šventes su žmona praleido saulėtoje Floridoje.

Simas Urbonas, buvęs Kario redaktorius, kuris tebėra State Hospital, Brentwood, L. I. naujųjų 1956 metų proga siunčia visiems draugams linkėjimų.

Julius Jacyna Naujų Metų sutikimo dalyviams, Grand Paradise salėje, ruošia įdomią muzikalinę staigmeną.

Algirdas Jonys (Januškevičius), mūsų bendradarbis, kartu su tėvu, dr. J. Januškevičium, švenčių metu viešėjo pas savo artimuosius Brooklyne.

J. Sirusas, Liet. Taut. Akademinio Sambūrio pirmininkas, prašo pranešti, kad Sambūris nėra užsakęs vietų jokiame Naujųjų Metų sutikimo baliuje, kaip buvo paskelbta spaudoje.

K. Šimkūnas, (RFD Box 336, Gardner, Mass.) prašo atsiliepti Marcelių Matūzą, gyvenantį Brooklyne.

Intelektualų popietės

Intelektualų popietės Almaus galerijoje yra organizuojamos šiuo metu siekiant sudaryti progą susieiti lietuviams intelektualams bei kultūrininkams. Tokias popietes jau seniai turi Montrealis, Torontas, Chicaga, Los Angeles ir kitos vietovės, kur yra lietuviškosios inteligentijos.

Šiuo metu Almaus galerijoje, 77 Steamboat Rd., Great Neck, L. I., už Flushing, tebevyksta grupės New Yorko lietuvių dailininkų paroda, susilaukusi svetimtaučių ir savųjų dėmesio. Great Neck yra pasiekiamas traukiniu iš Penn stoties ir "Academy" autobusu arba automobiliais iš Central Pkw. ar Northern Blvd., įsukus į Middle Neck Rd. ir važiuojant iki Steamboat Rd.

New Yorkas ir Apylinkė

"NAUJIEJI ŽMONĖS" BROOKLYNE

Gruodžio 18 d. Apreiškimo par. salėje buvo atžymėta 35 metų pirmojo dramos spektaklio Liet. Valst. Teatre sukaktis. Tą dieną Brooklyno Vaidintojų Trupė, dramos akt. Vitalio Žukausko vadovaujama, suvaidino P. Vaičiūno "Naujieji žmonės", 5 v. komediją.

Tai buvo pirmasis šį sezoną trupės pasirodymas, susijęs su teatrinio gyvenimo sukaktimi. Iš viso trupė nepraleidžia progos atžymėti kokią nors sukaktį spektakliu. Tai graži tradicija. Įžangos žodį apie šią sukaktį tarė prof. J. Brazaitis.

Į rampos šviesą trupė išėjo su naujais žmonėmis—vaidintojais. Pirmiausia, tai Amerikos lietuvis, čia gimęs, Vitalis Bukšnaitis, profesionalas aktorius, reiškęsis ankščiau Brocklyne. Sveikintinas vadovas už tai, kad į scenos darbą traukia ir vietos aktorius. Jis vaidino Tutkų — patriotą, kuriam "tėvynės meilė" didelis dalykas, bet būti sukčium dar didesnis. Buvo geras, įtikinantis tipas. Aldona Gadeikytė (Karaliūnienė) vaidybiniai buvo gera, bet balsiniai silpna. Reikia susirūpinti balso pastatymu. Leonas Karmazinas (majoras Butautas) aiškiai parodė aktorišką talentą. Jadvyga Sirutienė (Laima) užsirekomendavo priimtinai. Pradžioje buvo jaučiamas netikrumas, bet vėliau apsiprato su aplinka. Jonas Gružauskas (senis Sakalas) sukūrė išlaikytą ir įdomų kaimiečio tipą. Stasys Vaškys (Sargelis) tiek vaidybiniai, tiek balsiniai, tiek charakteriu buvo labai geras.

Senieji trupės dalyviai: Lucija Kašiūbaitė (grafaitė) gera, atrodo, su scena apsipratus, tik gal nerykus buvo grafaitės charakteris. Edvardas Juzumas (Karaliūnas) davė seno pulkininko tipą. Jautėsi tikrumas judėsy ir žodyje. Turi daug aktoriškų privalumų. Juozas Lapurka (Zigmas Sakalas), žaismingai nerūpestingas tipelis, buvo savo vietoj. Viktorija Dėdidienė (senoji Sakalienė) suvaidino gerai, tik vietomis judėsiai taisytini — perdaug netikri. Tadas Alinskas (grafas) atliko vaidmenį gerai. Nelengvas vaidmuo pavyko apvaldyti — gal reikėtų pagalvoti apie charakterio tęstinumą.

Trupė aiškiai yra paaugusi vaidybinėj ir pastatyminėj srity. 5 scenovaizdai, tai ne juokai. Dekoracijos buvo neblogos (kieno?), tik apšvietimas dar silpnas. Į tai reikia kreipti dėmesio. Rezisūriniai Vaičiūnas pavyko suvirškinti ir vaidintojams ir rezisieriui. Tik režisierius turėtų atkreipti dėmesį į replikas, perduodamas per rampą ir patempti vaidintojus, kad nežūtų geros replikos, taip pat neleisti skubėti paskaityti tekstą, kas būdinga visiems mėgėjams.

Tai bus bene geriausias trupės pasirodymas, nors mėgėjiškumas vietomis jautėsi tekste, mizanscenose, judesiuose. Darbas galės ir tuos dalykus apvaldyti.

Matyti, įdėta daug darbo į šį veikalą — tiek vaidintojų, tiek vadovo. Gaila, kad publikos palyginti, buvo mažoka. Vistik reikėtų labiau vertinti lietuviškus vaidinimus, ypač, jaunimui, įsispoksojusiam į televiziją ir šokius.

Gaila kad taip yra, bet, deja, taip yra.

Dėl paties veikalo — Vaičiūnas mūsų dienoms neaktualus, nors Tutkų, tokių "patriotų", šiandien nemaža. Reikėtų pajieškoti naujų veikalų, kad ir verstinių, bet daugiau aktualių.

Gerai, kad vėl puoselėjama scenos menas, padėjęs išlaikyti lietuvybę Amerikoje.

Bronius Goštautas

Savi pas savus

JONAS JUODIS, NEW YORKO VALSTYBĖS DRAUDIMO BROKERIS, ATLIEKA VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO PATARNAVIMUS. KREIPTIS DARBO DIENOMIS: NUO 6 IKI 8 V. V., O ŠEŠTADIENIAIS — NUO 8 V. R. IKI 6 V. V. 664 JAMAICA AVE., BROOKLYN 8, N. Y. TEL. AP 7-9454.

RUOŠIANTIS SUTIKTI NAUJUOSIUS METUS

Prieš kelias dienas Darbininke perskaitėm tūlo "A" pareiškimą, esą šiemet atpuolė pasirinkimo klausimas, kur sutikti naujuosius metus. Toks tvirtinimas, aišku neatitinka tiesą. Įrodymas — šio mėnesio Brooklyno lietuvių spauda, kur matosi, kad ir šiemet yra daugiau, negu vienas Naujųjų Metų sutikimo balius.

Keista, kad vienos dienos (ar vakaro) pasilinksminimas, pagėrimas ir paūžimas siejama su lietuviškos visuomenės vieningumo idėja. Liūdna būtų, jeigu tik šitaip mūsų visuomenė sugebėtų būti vieninga.

Reikėtų taip pat prisiminti, kad visi kalbamų sutikimų rengėjai yra lietuviškos organizacijos, vienu ar kitu būdu dirbančios vieningam tikslui—lietuvybei išlaikyti, Lietuvos vardui garsinti, auklėtis ir šviestis lietuviškoje dvasioje—todėl fakto, kad ponas X ar ponia Y nenueis į vieną Naujųjų Metų sutikimą, o bus kitame, jokiu būdu negalima laikyti įrodymu, kad ponas X yra nevieningas, o ponia Y nenori "paremti Lietuvių kultūrinių reikalų".

Čia ir norisi kreiptis į tuos, kurie galvoja Naujuosius Metus sutikti namie: kaip tik todėl, kad šiemet yra puikus pasirinkimas — kelios vietos sutikti naujus metus, pasistenkime juos sutikti ne namuose, bet kitų lietuvių tarpe—nesvarbu, ar eisime į vieną ar į kitą susirinkimą.

Ar į vieną, ar į kitą sutikimą atsilankę, tuo pačiu paremsime lygiai svarbius tautinius ir kultūrinius reikalus, nes žinome, kad visos išos organizacijos savo pramogas rengia bendriems tikslams.

Taigi susitiksime Naujųjų Metų sutikime.

J. Jacyna

Kalėdų Eglutė

Maironio mokykla sekmadienį, sausio 15 d. 4 val. po p., Apreiškimo parapijos salėse, 259 N. 5th St. Brooklyne, ruošia Kalėdų eglutę. Programoje bus vaidinimas "Šventoji Naktis", deklamacijos, Kalėdų senelis. Programos dalį atliks Apreiškimo parapinės mokyklos lituanistikos klasių mokinių.

Po to didžioje salėje vyresniųjų klasių mokiniams ir jų svečiams šokiai, kurių metu liet. dainos, vadovaujant mkt. R. Kisieliui ir protarpiais taut. šokiai, vadovaujant mkt. S. Jankui. Vyr. vadovu šioje salėje bus Tėvų Komiteto narys p. Savukynas, jo padėjėjai kt. R. Kisielius ir mkt. S. Jankus.

Kviečiami visi Brooklyno ir apylinkių moksleiviai su savo tėveliais bei artimaisiais, taip pat baigę šią mokyklą.

IŠ TAUTININKŲ KLUBO VEIKLOS

Gruodžio 10 d. įvyko gana gausus Taut. Klubo narių metinis susirinkimas. Iždininkas J. Jankus patiekė metinę piniginę apyskaitą. Pirm. pranešė apie metinę Klubo veiklą.

Dideliais darbais Klubas, tiesa, negali pasigirti. Metų bėgyje, buvo surengta gana sekminga vakarienė Klubo patalpose visuomenei nusipelniusiai dainininkei V. Pranckienei pagerbti. Vasaros metu norėta surenkti Klubo narių išvyka, bet nepavyko, nes dabar kiekvienas stengiasi savo automobiliu traukti savais keliais...

Metų pradžioje buvo suorganizuotas Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelis—beveik išimtinai iš Klubo narių. Būrelis išsilaikė iki metų galo ir tikisi tęsti savo darbą ir šiais 1956 metais.

T. Klubas užsisakė Vasario 16 Gimnazijos leidžiamo metraščio sumoje 15 dol. 10 dol. paaukota BALFui praeitoje rinkliavoje.

Klubas prenumeruoja tris laikraščius: Darbininką, Vienybę ir Laisvąją Lietuvą. Šiame susirinkime, Klubas paaukojo Vasario 16 gimnazijai švenčių proga 25 dol.

Tai vis šis tas tautos labui.

Apkalbėjus Klubo reikalus, prieita valdybos rinkimų. Buvusiam pirmininkui atsisakius, visuotiniu narių balsavimu išrinkta ateinantiems metams Klubo valdyba iš šių asmenų: pirm. D. Klinga, vicepirm. J. Gudelis, sekr. Ed. Leleiva, kasininku J. Jankus, Klubo šeimininku St. Voiskis. Išreikšta padėka už Klubo tvarkos palaikymą St. Danisevičiui, Albinui ir Zenonui Želviams ir kt. Į Klubą įsirašė 5 nauji nariai.

Susirinkimas baigėsi geroje nuotaikoje su Kalėdų ir N. Met. linkėjimais.

Pr. Narvydas

SEKMADIENĮ,

sausio 8 diena

SCHWABEN HALL SALĖJE,
474 KNICKERBOCKER AVE. BROOKLYN, N. Y.

BROOKLYNO OPERETĖS CHORAS
stato
2 veiksmų 3 paveikslų operetę — liaudies dainų, papročių ir šokių montažą —

"JONINIŲ BURTAI"

Režisuoja ir šokius rengia STASYS MODZELIAUSKAS.
Dalyvauja dainininkė VIOLETA TOMKIŪTĖ-PRANCKIENĖ, be to solistai, šokėjai, vaidintojai ir choras.
Diriguoja muz. JUOZAS STANKŪNAS.
Pianistas ALEKSAS MROZINSKAS.
PRADŽIA 5 VAL. P. P.

Po vaidinimo šokiai grojant JOE THOMAS ORKESTRUI.

Į Schwaben Hall važiuoti iki Knickerbocker Ave stoties Myrtle Avenue Line.

Naujuosius Metus

Ir šiemet sutiksime bendrai Liet. B-nės parengime

gruodžio 31 d.

10 val. vak. puošniose
SAEVA'S PARKVIEW SALĖSE,
260 KNICKERBOCKER AVE. BBOOKLYN, N. Y.

LB. N. Metų sutikimui ruošti komitetas maloniai kviečia jaunimą ir visus New Yorko-Brooklyno lietuvius į Naujų Metų sutikimą atsilankyti.

Programą išpildys šaunus SKAUTŲ VYČIŲ oktetas ir dramos aktorius V. Žukauskas, duodamas linksmų aktualijų. Šokiams gros R. KONTRIMO orkestras ir kapela.

Patariama stalus užsisakyti ir bilietus įsigyti iš anksto.

Bilietų kaina, įskaitant vaišes, šampaną ir kitką, suaugusiems 5 dol. Studentams, moksleiviams ir kariams 3 dol.

Bilietai gaunami: pas A. Vakselį, tel. VI 6-3246 pas J. Ginkų, tel. EV. 4-9293. Laimos knygyne EV. 8-6163.

DIDYSIS, TRADICINIS

Naujųjų Metų Sutikimas

Rengiamas:
Šviesos Sambūrio, Lietuvių Sporto Klubo, Studentų Santaros

GRUODŽIO 31 D. 9:30 v. v.

GRAND PARADISE DIDŽIOJOJE SALĖJE
320 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Programoje: poetas humoristas Antanas Gustaitis ir balerina Svetlana Vasiliauskaitė.

Baletas, vaišės su šampanu, staigmenos. Gros padidintas JOE THOMAS ORKESTRAS

BILIETŲ KAINA: $5.00 užsisakant iš aukšto
$5.50 prie įėjimo
$3.00 moksleiv. ir kariams

Stalai užsisakomi: VI 9-5097, VA 1-3247, EV 7-0463

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS, RESTORANAS

SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1956 METŲ

Klubo nariams ir visiems tautiškos minties lietuviams

LIETUVIŲ TAUTININKŲ KLUBAS
337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVĮ!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA JOKUBAITIENĖ, savininkė
JURGIS JOKUBAITIS, vedėjas

322 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

Vienintėlė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 20 metų.

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR

A dividend at the above rate has been declared for the period endng December 31. 1955.

Deposits made on or before January 16. 1956 will draw interest from January 1st, if left to the end of the dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

JULIUS' RESTAURANT

JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užeigų Brooklyne

273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533.

JŪSŲ VISOKERIOPAM TURTUI APDRAUSTI

JUOZAS ANDRIUŠIS

Atstovauja pirmaeiles draudimo įstaigas.
Gyvybė apdraudžiama per Travelers Ins. Co.
Hartford, Conn.
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

238 Leonard St. Brooklyn 11, N. Y.
EV. 7-3247.

Tel. VIrginia 9-3112

PARK FLOKIST
Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.

8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvina Buividai
Vakarais muzika prie baro.
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausi rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW".

80 ST. MARKS PLACE,
(8th St. ir 1st Ave.)